

## **Seznam příloh**

- Příloha č. 1: Návod rozhovoru - pěstouni (tabulka)**
- Příloha č. 2: Návod rozhovoru – odborníci (tabulka)**
- Příloha č. 3: Přepis rozhovoru - František (tabulka)**
- Příloha č. 4: Úmluva o právech dítěte čl. 3 (text)**
- Příloha č. 5: Vymezení některých základních pojmů (text)**
- Příloha č. 6: Náhradní péče o dítě (schéma)**
- Příloha č. 7: Náležitosti Evidence dětí vhodných k osvojení a PP (text)**
- Příloha č. 8: Náležitosti Evidence žadatelů o osvojení a PP (text)**
- Příloha č. 9: Životní minimum jednotlivce (tabulka)**
- Příloha č. 10: Stupeň závislosti dítěte (tabulka)**
- Příloha č. 11: Poplatky a dávky (tabulka)**
- Příloha č. 12: Příspěvek na úhradu potřeb dítěte (tabulka)**
- Příloha č. 13: Přepis rozhovoru – David (tabulka)**
- Příloha č. 14: Přepis rozhovoru – Chris a Tereza**
- Příloha č. 15: Přepis rozhovoru – Ilona**
- Příloha č. 16: Přepis rozhovoru – Iva**
- Příloha č. 17: Přepis rozhovoru – Láďa a Kamila**
- Příloha č. 18: Přepis rozhovoru – Marta**

## Přílohy

### ***Příloha č. 1: Návod rozhovoru - pěstouni***

**Hlavní téma:** Dítě v pěstounské péči a jeho vlastní rodina **PĚSTOUNI**

Vedlejší téma	Okruhy otázek
	Zkušenost s kontaktem s biologickým rodičem svěřeného dítěte <ul style="list-style-type: none"><li>• Vlastní pocity z této události</li></ul>
Sanace rodiny a odborná pomoc	Hodnocení odborné pomoci pěstounům <ul style="list-style-type: none"><li>• dostupnost</li><li>• intenzita</li><li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li></ul> Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči <ul style="list-style-type: none"><li>• ochota odborníků</li><li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li></ul>
Role biologických rodičů	Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem? Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na: <ul style="list-style-type: none"><li>• vývoj a výchovu dítěte</li><li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li><li>• sourozenecké vztahy</li><li>• samotné pěstouny/vychovatele</li><li>• na další fungování rodiny</li><li>• biologické rodiče</li><li>• okolí (kamarádi dětí)</li></ul> Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči? <ul style="list-style-type: none"><li>• co je při této práci nejdůležitější?</li></ul>

Role pěstounů/vychovatelů	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu? (jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
Vychovatelé/pěstouni	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• Je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> <li>• Máte nějakou psychologickou podporu?</li> </ul>
Role odborníků	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>
Návrhy na změnu	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
Osobní údaje	<p>Věk</p> <p>Jak dlouho jsou pěstouny</p> <p>Kolik dětí v pěstounské péči</p> <p>Problémy v partnerském vztahu</p> <p>Druh pěstounské péče (pěstounské péče x pěstounská péče na přechodnou dobu)</p>

## ***Příloha č. 2: Návod rozhovoru – odborníci***

**Hlavní téma:** Dítě v pěstounské péči a jeho vlastní rodina **ODBORNÍCI**

<b>Vedlejší téma</b>	<b>Okruhy otázek</b>
Sanace rodiny a odborná pomoc	<p>Hodnocení odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
Role biologických rodičů	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
Role pěstounů/vychovatelů	<p>Vychovatelé/pěstouni</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> </ul> <p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu? (jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
Role odborníků	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostatečný počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>
Návrhy na změnu	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
Zahraniční přístupy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zkušenost se zahraničními přístupy</li> <li>• setkali se s americkým řešením tzv. visiting plans</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nejlepší zahraničí řešení</li> </ul>
Osobní údaje	<ul style="list-style-type: none"> <li>• čím se zabývají</li> <li>• jak dlouho</li> <li>• přesná specifikace</li> </ul>

### **Příloha č. 3: Přepis rozhovoru - František**

**Hlavní téma:** Kontakt rodičů s dětmi v náhradní péči **František**

<b>Vedlejší téma</b>	<b>Okruhy otázek</b>
Sanace rodiny a odborná pomoc	<p>Hodnocení odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
No, tak já se obávám, že ta odborná pomoc, zejména pro pěstounské rodiny, ale ono i pro ty osvojitele, nemají zkušenosti s výchovou a je to často jejich první dítě, myslím, že není. Já, protože jsem pamětník,	<p>Já bych se vás ráda zeptala, co si myslíte, jak hodnotíte odbornou pomoc v rámci náhradní rodinné péče. Myslíte si, že je dobře dostupná pro pěstouny i pro rodiny, který mají problémy? Jestli řeší problémy, které jsou pro pěstounské rodiny aktuální.</p>

tak jsme takový systém poradenský péče budovali, snažili jsme se od těch 80. let. vybudovat na krajích takové ty poradny pro náhradní rodinnou péči, které zároveň ty žadatele o PP vyšetřovali a pak jim byli schopni i poradit. Nicméně mám pocit, že v nových dobách se tohleto trochu rozpadlo. Takovéto speciální poradenství, myslím, není, já ho považuji za velmi důležitý. I když máme různou soustavu jiných poradenských forem, občanské poradny, rodinné poradny, pedagogické poradny, tak oni ti lidé, kteří si vezmou do své péče nějaký cizí dítě, ať už osvojitelé nebo pěstouni, tak chodili do těchto zařízení, ale znova museli vykládat tu svoji anamnézu. Kde to dítě vzali a proč ho mají, a takže chodili rádi tam, kde se o nich vědělo. A často ta poradna za ně tahala takovej ten horkej brambor z ohně. Když byl nějaký průšvih, tak to za ně vyjednala a podobně. To si myslím, že je velmi důležitý a to, co bylo, to se rozpadlo a nic nového v tomto smyslu nevzniklo. Vytváření pěstounské péče bez poradenství je neštěstí. Pěstouni to pak často neunesou a dítě vrátí. Dneska to naštěstí velice často suplují ta zařízení, odkud ty děti do těch rodin šly, kojenecký ústavy, dětský domovy a podobně, kam se ti pěstouni s těmi problémy vrací, jdou tam. (2:19)

Ale takové to, a to si myslím, že je důležitý a to by prostě mělo existovat minimálně na krajský úrovni – specializovaný poradenství pro NRP. Protože ty kraje tu náhradní rodinnou péči zprostředkovávají, protože ty o těch osvojitelích, pěstounech i dětech vědí, takže tam by to mělo bejt. A to si myslím, že se s tím v těch novejších zákonech ani nijak zvlášť nepočítá. Je tam jen něco obecně o odborném poradenství, ale takhle konkrétně tam nic není.

(2:56)

Jsou takový tři pilíře NRP:

- 1) Pěstouni musí dítě bezvýhradně přijmout
- 2) Rodiče se hledají pro dítě
- 3) Pěstounská péče, nebo to osvojení,

<p>NEKONČÍ tím utvořením toho svazku pomocí soudního rozhodnutí.</p> <p>Tam teprve ta pěstounská péče začíná, hlavně u těch pěstounů, protože ty maj, v uvozovkách, ty horší děti, než třeba ty osvojitelé. Tak i proto je potřebné to poradenství, ale i ty osvojitelé, kteří mají zpravidla to první dítě, nemají zkušenosti s výchovou. Povinná příprava ale nenahradí poradenství.</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>(3:38)</p> <p>No, tak tady se asi budu lišit od různých dalších, se kterými si povídáte, já si myslím, že jsem spíš proti. Protože, já nevěřím na nějaké volání krve. On už to říkal i sám pan profesor Matějček, že rodičovství psychologické je stejné jako rodičovství pokrevní, biologické. Dneska se bohužel pořád mele kolem těch práv původních rodičů. To dítě by o těch rodičích mělo něco vědět. To dítě, které je u těch osvojitelů, který je vlastně jakoby utajený, by se mělo dozvědět, že ho někde nějaká maminka porodila, a že se o něj nemohla starat, ale</p>	<p>A teď bych se vás ráda zeptala, jaký máte názor na kontakt mezi pěstounskou a biologickou rodinou. Jestli si myslíte, že to stojí za to.</p>

samozřejmě v tom dobrým, ne, že to byla nějaká děvka, co ho prostě odložila. To jistě, ale aby muselo za sebou vláčet nějaký vztah, který nikdy nepoznalo, ono to v cizích zemích je. Já vím třeba v Rakousku, kdy dojde k osvojení, dítě dostává album s fotkami svých vlastních rodičů, které v životě nevidělo, třeba.

(4:57)

Ta pěstounská péče, to je jiná forma než to osvojení, tam samozřejmě se předpokládá, nebo je možné, že by tam ten kontakt byl, když ty rodiče budou mít zájem. Možnost kontaktu s biologickou rodinou tady byla vždycky, to není nijak nová záležitost, i když se teď jako novinka uvádí a ty pěstouni jsou do toho tlačeni a je to vlastně podmínka pěstounské péče. A já se obávám, že když jako budou muset, tak těch pěstounů díky tomu bude méně. Kontakt s biologickou rodinou dítěte je jeden z problémů pěstounské péče, který pěstouni uvádějí.

(5:30)

Ona představa, že si vezmu do pěstounské péče 4 romské děti a utáboří se mi tam jejich rodina někde na návštěvě, je asi občas dost děsivá představa.

Takže já si myslím, tam, kde toho ty pěstouni jsou schopní, proč ne, za nějakých daných podmínek. A kde to ovšem nechtějí, tak bych je do toho nenutil. Teď ale nejde o pěstouny ale o to dítě, a já si myslím, že tahleto nutnost, že to dělá guláš v tom dítěti, že to znejišťuje ty děti.

Školákovi to nějak vysvětlíte, ale to malý dítě považuje za rodiče toho, kdo se k němu mateřsky chová, ty pěstouni ho mají rádi, chovají ho, mazlí se s ním a najednou tam jednou za 14 dní přijde nějaká paní a řekne: „Víš, to nejsou tvoji rodiče, já jsem tvoje máma.“ To pak ty děti v tom musí mít strašnej guláš. „Co to je? Co mi to tady ta paní říká, já ji nerozumím. Proč mě najednou chová, když já jsem uprostřed těchletých svých?“ U těch větších dětí, no tak dejme tomu, když je to nějaký školák, no, tak se mu řekne: „Hele to je tvoje máma,



<p>ona se o tebe nemůže starat, ale přišla se na tebe aspoň podívat.“ Tam to ještě jde.</p> <p>Já v podstatě nejsem velkej příznivec. Možný to je v takovejch situacích, kdy je ten rodič v takových těch situacích, kdy se fakt nemůže starat i když chce. Tak se ty věci daj aranžovat tak, že se ty rodiče a děti můžou setkat na neutrálním prostředí (7:14 – příklad z praxe)</p> <p>Čili nejsem v zásadě proti, ale obecně jako TREND, kdy by dítě v pěstounský péči mělo mít za každou cenu svou biologickou rodinu, je to v zásadě proti tomu dítěti, který má guláš z toho, kdo je vlastně ten rodič.</p>	
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Vychovatelé/pěstouni</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> </ul> <p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p> <p>(jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
<p>(7:51)</p> <p>No, tak zase jde o tu úvahu, o rozumovou vyspělost dítěte. To je ten trend současnej, o těch takzvaných profesionálních rodinách, kde se dokonce v některých těch směrnících říká, že ty rodiče nesmí navázat ten citový kontakt, aby ho mohlo jako zase navázat zpátky k těm vlastním rodičům, kdyby se náhodou vlastní rodina upravila a on by se k nim mohl vrátit. Tak to je prostě</p>	<p>No, vy jste na to už možná narazil, ale chtěla bych se vás zeptat, jak si myslíte, že by dítě mělo vnímat pěstounskou rodinu. Jestli by to měl bejt jako rodič, nebo jako někdo, kdo nahrazuje rodiče, nebo jenom někdo, kdo se o dítě stará.</p>

nesmyslný. To není otázka nijak administrativní, to je prostě otázka toho dítěte. To dítě považuje za mámu toho, kdo se k němu mateřsky chová a za otce toho, kdo se k němu chová otcovsky. To je přímo citát z Matějčka. Když se pěstounská rodina k tomu dítěti chová jako rodiče, s láskou citem, empatií, že to není jen, že ho nakrměj a přebalej, tak pak dítě za ty rodiče považuje pěstouny. To mu ale nemůžeme zakázat. Já jsem někde dokonce zaslechl, že těm takzvaným profesionálním pěstounům daj podepsat papír, že k těm dětem nenavážou citovej vztah. No, co to je potom za rodinu! Tak proč pak není v tom ústavu, vždyť to je přece to samý! Princip rodinné péče je založen právě na tom vztahu. A ten vztah si vytváří to dítě, to neurčuje ten pěstoun, jestli chce nebo nechce.

(9:37)

Většímu dítěti to samozřejmě můžu vysvětlit nějak racionálně.

*(zkušenosti- 10:08- zkušenosti o sourozeneckém páru)*

13:06

O tom kdo je máma a táta skutečně rozhoduje dítě. A pojmenuje to.

(13:13)

Jsem pamětník, pohybuji se v této oblasti přes třicet let. Pamatuju doby, kdy jsme prosili, aby se nějaký kurzy pro žadatele dělaly. Já jsem pracoval v Kolíně, kde byla středočeská pro- náhradní péče, takový prototyp, který byl vlastně první, a který taky v roce 2000 zaniknul. My jsme ty rodiny kandidátů na pěstounskou péči vzali na takový víkendový kurzy, kdy to pro ně nebylo povinný, ale každej si to uvědomil, že ten, kterej chce bejt pěstounem, by tam asi měl přijít, že jim uděláme kladnou čárku. Pak se to dalo do zákona, což jsem

A teď ještě zpátky k těm pěstounům. Myslíte, že jejich příprava je dostatečná, a že mají možnost se dále vzdělávat?

byl rád, ta náplň i časová náročnost. I když se to nepodařilo nikdy udělat tak, úplně jednoduše. Já jsem v mnoha těch kurzech taky byl a přednášel. V Praze například připravují pěstouny tak, že ta příprava probíhá i v tom kojeneckém ústavu, kde ty děti viděj a mají tam ty přednášky. Takže si myslím, že to v té úrovni jde.

Těď mě trošku vyděsilo, že v návrhách těch zákonů je nějaká doba, která určuje pěstounům dobu přípravy 48 hodin, což je šílený. Za tu dobu se nemůžou nic ani naučit. Za tu dobu, to prostě není ani víkendovej pobyt. Snažili jsme se přes poslance, aby se to zvýšilo aspoň na 150 hodin. Ale neprošlo to, protože ty kraje si to můžou totiž sami zvyšovat, ale proč by si to zvyšovali a stálo je to víc peněz, když zákon udává tohle?

Ministerstvo má takovou představu, jak to bude všechno bezvadný a pěstouni proškolený. Já se obávám, že to tak nebude, že zaprvé budou vůbec rádi, že nějaký pěstouny vůbec budou mít. A pak tam vezmou každýho, aby ukázali, že mají pravdu, Ministerstvo práce. A za druhé, jestli je teda budou připravovat, a budou je připravovat těch 48 hodin, tak to je nedostatečný. Navíc, když teda tvrděj, že budou mít pěstouny pro VŠECHNY děti, i pro postižený, tak to už vůbec, tak ta příprava už je vůbec nedostatečná. Protože ta praktická zkušenost těch pěstounů, se kterými jsem byl v kontaktu, v Středočeském kraji. Oni to ty lidi potřebujou, protože se setkávají s věcmi, který je prostě nenapadnou. Dnes je to už samozřejmě lepší tím, že ty děcka už jsou v DD rodinného typu a už o tom životě vědí o dost víc, než věděli dřív. *(16:15 – o tom jak dítě nevědělo, že se chleba krájí...)*

(16:59)

Navíc dítě s postižením, nebo dítě, který má třeba ADHD syndrom, je neklidný, nebo má nějaký zdravotní problémy, na to pěstouni nejsou vůbec připravený, že s ním musí někam chodit, že musí rehabilitovat. A to si neumím moc představit, protože jestli

<p>budou nějaký profesionální pěstouni, tak vlastně budou placení, i když nebudou mít žádné dítě, a když bude nějaký volný- tady je nějaký volný, tak si ho vezme. A tím se jakoby porušila ta hlavní zásada, hledáme rodiče pro konkrétní dítě, aby byli schopný, aby to unesli a tak dále. Co to je profesionální pěstounská péče? Ty jseš profík, tak dokážeš mít jakýkoli dítě? Ať už ho chce nebo nechce? Protože porušili i tu podmínku bezvýhradného přijetí – protože jsem profesionální pěstoun, dostávám peníze, takže si ho musím vzít. To se úplně mění filozofie tý NRP, podle mě, a to k horšímu.</p>	
<p>Role odborníků</p>	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostatečný počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>
<p>17:45</p> <p>To je různý. Co já znám, jsou to takový okruhy, kde to pracuje výborně. Třeba takový Olomoucko, Morava. Tam je dlouhá tradice, počínaje paní profesorkou Koluchovou, její dcerou docentkou Sobotkovou, kde to poradenství existuje od začátků pěstounské péče, téměř už 40 let. To jsou obrovský zkušenosti, který ale bohužel dneska nikdo ale nechce slyšet. Fungovalo to bezvadně, u nás, v tom Středočeským kraji. Takže odborníci si myslím, že by asi byli, asi ne úplně všude výborný, ale jen je pak trošku neštěstí, když do toho mluví člověk, kterej neumí tu pěstounskou péči, nemá s tím ty zkušenosti. Ono ty moudrosti z knížek může říkat leckdo. Třeba takový ty mediální hvězdy. (...[vynecháno na přání respondenta])</p> <p>(19:23)</p> <p>Zkušenost v této oblasti je neocenitelná, to se zároveň od těch pěstounů učíte.</p> <p>(19:35- počet dětí v jedné pěstounské</p>	<p>A teď ještě odborníci, který pomáhají pěstounům. Myslíte, že jich je dostatečný počet, že jsou dobře vzdělaný, adekvátně k tomu, co dělají, a že mají dobrou praxi?</p>

rodině)	
Návrhy na změnu	Co je třeba na současné situaci: <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
<p>(21:05)</p> <p>Já si myslím, na tom systému, který se vybudoval od těch 70. let, a já jsem u toho budování byl, tak bych na tom neměnil celkem nic. Já si myslím, že současný šťourání do tý péče je prostě zbytečný. Naopak bych posílil všechno to, co fungovalo, tedy poradny – měli by být ve všech krajích a měli by být specializované. Asi bych jaksi zvýšil odměny pěstounů, protože do teď byl příspěvek na dítě vyměřován ze životního minima a nějaký jeho násobky, což mi připadá jako blbost, to by mělo bejt vyživovaný z průměrného výživného na dítě v republice.</p> <p>Ta odměna pro toho pěstouna, to samozřejmě není ten hlavní motiv, přece jenom, ty pěstouni do toho taky dávají spoustu svých peněz. Nemůžou přeci s každým úctem za nějakou blbost letět na nějakéj úřad. To bych jim teda zvýšil. Ty dobrý pěkně fungující rodiny bych posiloval i po tý materiální stránce. Aby se nemuseli hrdlit o každou korunu s tím úřadem.</p> <p><i>(100 000 na auto pro pěstouny se 4 dětmi v PP je málo)</i></p> <p>Tyhle věci bych posílil, ale ten princip toho systému bych neměnil. Zavedl bych třeba tu přechodnou pěstounskou péči, ona už v zákoně vlastně je, ale protože je tam tak blbě, tak ji nikdo nevyužívá, protože ji nikdo nechce. To bych asi tam nějakou tu možnost dal, ale jako okrajovou záležitost.</p> <p>V současně připravovaných zákonech chybí ta podpora klasických dlouhodobých</p>	<p>A teď už se blížíme ke konci. Co si myslíte, že je třeba na naší náhradní rodinné péči změnit? Jestli máte, vnímáte nějaký problémy, který byste chtěl změnit?</p>

<p>pěstounů, a ty by měli mít vždycky přednost, protože jestli PPPD je jen na omezenou dobu, a v zákoně je nejdéle na tři roky, tak co potom s tím dítětem? Půjde zpátky do ústavu? Vráti se? Najde si jinou rodinu? Bude střídat rodiny a vystřídá deset rodin za dětství? Kde je ta stabilita toho prostředí?</p> <p>Anebo nerušíme ústavy. Anebo jdeme tou cestou té umělé rodiny, takovou cestou jdou třeba dětské domovy v Německu, <i>(příklad)</i></p> <p>24:12</p> <p>Podle mě je tahle cesta daleko lepší než profesionální pěstounství, kdy to dítě vystřídá těch rodin deset, naváže vztah, který musí přerušovat. Pokud je to dítě malý a pěstoun se k němu bude dobře chovat, bude je to dítě považovat za svoje rodiče, pak se ten vztah přeruší a půjde k jiným rodičům. Kdežto v tom ústavu to bude vědět, že to není prostě ta rodina, ale že to vypadá jako ta rodina. To dítě to má v tomto případě jako jasnější. A bude tam skutečně do těch osmnácti u toho jednoho, byť to nebude jeho rodič, ale tady, aby pořád hledal někoho nového, aby ten vztah navázal, pak ho zase ukončil, protože je to ze zákona, nebo kvůli nějakému jinému důvodu, zkusil to v rodině původní, a ta zase znovu zkrachuje a šel zase do další pěstounské rodiny, to mi připadá šílený.</p>	
<p>Zahraniční přístupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zkušenost se zahraničními přístupy</li> <li>• nejlepší zahraniční řešení</li> </ul>
<p>25:15</p> <p>Bohužel teď MPSV čerpají zkušenosti z Anglie. Skutečně ten anglický model, kde mají děti jen v pěstounské péči, nicméně tam mají děti na ulici. Co si budeme povídat. A pak mají děti v těch foster care, kde ty děti těch rodin vytrídají třeba deset. <i>(Dokument o klukovi co vystřídá 40 PR)</i></p>	<p>A teďka, taky jste na to narazil. Jakou si myslíte, že máme čerpat inspiraci ze zahraničí a odkud?</p>

Tam bych se teda neinspiroval na rozdíl od našich současných představitelů MPSV.

Já bych byl rád, kdyby to spektrum možností bylo široký a nikdy bych prostě žádnou možnost nevyklučoval. Ani ten ústav. Protože takový zrušení ústavů, pak to skončí tak, jak to skončí. Víme, že Rumunsko zrušilo ústavy a děti jsou tam na ulici, hlavně ty romský, tam je hodně Romů. A ty, co jsou postižený nebo handicapovaní jsou v nemocnicích a blokují lůžka pro akutní pacienty.

Já teda tvrdím, že vždycky bude nějaké procento, dětí, které nikdy do rodin nepůjdou a vždycky budou potřebovat nějakou péči v ústavním zařízení, kdy jsou schopní svým způsobem života, svým stavem rozložit i fungující rodinu.

*(27:07 – příklad chlapečka se vzácným střevním onemocněním)*

Necht' jsou tedy možnosti PP, jak té individuální, tak třeba těch velkých rodin s podporou státu atd. a ať vždy je možná možnost PPPD, ale ne jen jako hlavní program, ať jsou možnosti osvojení. I když to osvojení bych zase tak jako moc nepodporoval, protože většinou ty osvojitelé jsou jako lidi, který si léče něco svého. Maj problémy, nemaj dítě, chtěj teda mít dítě. Tam bych se nebál třeba, ať si třeba ty osvojitelé zaplatěj. Proč by to měli mít zadarmo? Ale naopak ty pěstouny, ty bych zase dotoval, možná o něco lépe než jsou dotování, ale hlavně také nejen peníze ale i jednání na těch úřadech. Prostě aby se nemuseli doprošovat těch dávek. Aby to bylo velkorysý. Ať se jim teda přispěje.

*(29:58- začátky PP)*

(31:20)

Já se bojím, že dneska ta kampaň bude taková ta klasická v televizi na pěstouny.

*(31:30 anketa ČTK- o potencionálních pěstounech a o nabízení dětí stylem: Chcete mě?)*

(32.57)

Osvojení teda určitě na celý život, PP

<p>minimálně na dlouhou dobu.</p> <p>Takhle najitý pěstouni pak nemaj dostatek informací o to co to pěstounství vlastně je.</p> <p>Pokud uvidim ty problémy, tak to pěstounství zruším. Ale co je to za chudáka to dítě? Já tuhleťu jiskřičku, ten cit hledám, podle mě, je ta pěstounská péče, je hluboce racionální věc. Člověk ten krok musí mít promyšlenej, zpracovat ji racionálně, vědět, že je to osud JEHO dítěte.</p>	
<p>Osobní údaje</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• čím se zabývá</li> <li>• jak dlouho</li> <li>• přesná specifikace</li> </ul>
<p>(33:45)</p> <p>-Fakulta dětského lékařství, první působiště- Kolín, v kojeneckém ústavu.</p> <p>- vojna</p> <p>- zpět, atestace, a zvolil si znova KÚ</p> <p>- zaměření: sociální pediatrie</p> <p>- Praha - klinika v Krči ve společnosti s prof. Dunovským - slavný zakladatel sociální pediatrie u nás.</p> <p>- Fakulta pro humanitní studia v lékařství. (Výuka veřejného zdravotnictví a sociálního lékařství – přednáší problematiku dětí.)</p> <p>- Pak se přejmenovalo na: Ústav zdravotně medicínského práva - odborný asistent (už 18 let)</p> <p>- služby v pohotovostním dětském centru.</p> <p>- Předseda Společnosti sociální pediatrie České lékařské společnosti</p>	<p>No, a teď poslední otázky, jestli byste mohl říct něco o sobě. Čím se zabýváte a jak dlouho.</p>



## **Příloha č. 4: Úmluva o právech dítěte čl. 3**

*1. Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.*

*2. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.*

*3. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečí, aby instituce, služby a zařízení odpovědné za péči a ochranu dětí odpovídaly standardům stanoveným kompetentními úřady, zejména v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví, počtu a vhodnosti svého personálu, jakož i kompetentního dozoru.*

## **Příloha č. 5: Vymezení vybraných základních pojmů**

### **Náhradní rodinná péče**

#### **Poručenství**

Pokud rodiče dítěte zemřeli, nebo byli zbaveni zcela nebo jen částečně rodičovské zodpovědnosti, stanoví soud dítěti poručníka. Poručník je osoba doporučená rodiči, nebo OSPOD. Stává se rovněž i zákonným zástupcem dítěte. Pokud osoba doporučená rodiči neplní dobře poručenské povinnosti, soud jeho poručenství zruší a stanoví jako poručníka OSPOD. Povinností poručníka je podávat zprávy o poručenci a o jeho majetku, pokud je tato práce náročná, může být poručníkovi stanovena odměna za výkon této činnosti. [Zák. č. 94/1963 Sb.]

#### **Svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osobě než rodiče**

Soud rozhodne o svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osobě než rodiče, pokud s tím tato osoba souhlasí, a může zaručit jeho řádnou výchovu. Soud takto svěřuje dítě především k jeho příbuzným. Zároveň vymezení i rozsah práv a povinností, které tato osoba ve vztahu k dítěti bude mít. [Zák. č. 94/1963 Sb.] Jedná se o nejvolnější formu náhradní rodinné péče, kde se předpokládá, že se dítě bude moci do vlastní rodiny opět vrátit. [Čožíková, 2008]

## **Ústavní výchova**

Ústavní výchovou se nejčastěji rozumí dětský domov nebo kojenecký ústav. Avšak zákon 109/2002 Sb., ústavní výchovu vymezuje jiným způsobem. Jejím účelem je zajistit výchovu a vzdělání pro děti, kterým soud nařídil ústavní nebo ochrannou výchovu, nebo předběžné opatření náhradní výchovnou péčí. A to do jejich zletilost ve výjimečných případech až do 26 let. Ústavní výchova by se měla snažit eliminovat negativní důsledky dosavadní výchovy. Zařízení pro výkon ústavní výchovy poskytuje plné přímé zaopatření dítěte a naplnění jeho vzdělávacích a specifických potřeb. Zařízení ústavní výchovy jsou diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav. Základní jednotkou v těchto zařízeních je výchovná nebo rodinná skupina. V diagnostických ústavech může výchovná skupina čítat 4 až 6 dětí, ve výchovných ústavech 5 až 8. V rodinné skupině v dětském domově je 6 až 8 dětí a v dětském domově se školou 5 až 8. [Zák. č. 109/2002 Sb.]

### **Kojenecký ústav, dětský domov pro děti do 3 let**

Tyto formy ústavní výchovy jsou v gesci Ministerstva zdravotnictví.

Ústavní výchova pro děti do tří let je vykonávána ve zdravotnických zařízeních. Podle zákona o péči a o zdraví lidu kojenecký ústav poskytuje „*ústavní a výchovnou péči dětem, jejichž vývoj je ohrožen nevhodným domácím prostředím, a to zpravidla do věku jednoho roku. Dětské domovy poskytují ústavní a výchovnou péči dětem, o něž nemá kdo pečovat nebo jimž nelze ze sociálních důvodů zajistit péči ve vlastní rodině, popřípadě náhradní rodinnou péči a to ve věku od jednoho do tří let (...).Kojenecký ústav a dětský domov se podle místních podmínek spojí ve společné zařízení. (...)*“ [Zák. č. 242/1991 Sb. § 20]

### **Diagnostický ústav**

DÚ přijímá děti na základě jejich komplexního vyšetření a dále rozhoduje o jejich umístění do jiného z typů ústavní výchovy nebo do smluvní rodiny. Do smluvní rodiny jsou děti umístěovány v případě, kdy DÚ nepovažuje umístění dítěte v kolektivu za vhodné. Pobyt dítěte v DÚ trvá 8 týdnů. Za tuto dobu by měl DÚ poskytnout dítěti pedagogické, psychické, vzdělávací, terapeutické, sociální, organizační, a koordinační

vyšetření a na základě nich zpracovává zprávu s návrhem „speciálních výchovných a vzdělávacích potřeb“ [Zák. č. 109/2002 Sb. §5 odst. 3] Děti jsou v DÚ rozděleni podle pohlaví a věku ve výchovných skupinách.

Pokud dítě nemá žádné vážné výchovné poruchy, může být do dalšího z typů ústavní výchovy umístěno bez předchozího pobytu v DÚ.

DÚ také pracuje s dětmi, které byly nalezeny na útěku z jiného typu ústavní nebo náhradní rodinné péče. [Zák. č. 109/2002 Sb.]

### **Dětský domov**

Do dětského domova jsou umístovány děti od 3 do 18 let, bez vážných výchovných poruch, a nezletilé matky spolu s jejich dětmi, s nařízenou ústavní výchovou. DD pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Plní zejména vzdělávací, sociální a výchovnou funkci. Děti docházejí do školy, která není součástí DD. [Zák. č. 109/2002 Sb.]

### **Dětský domov se školou**

Dětský domov se školou je zřízen pro děti od 6 do 15 let věku, kdy ukončí povinnou školní docházku. V DDŠ jsou děti a nezletilé matky s nařízenou ústavní, nebo ochrannou výchovou, se závažnými výchovnými nebo duševními poruchami. Pokud po ukončení povinné školní docházky klienti DDŠ nepokračují ve studiu na SŠ, nebo nezačnou pracovat, jsou umístěni do výchovného ústavu. [Zák. č. 109/2002 Sb.]

### **Výchovný ústav**

Ve VÚ jsou děti starší 15 nebo 12 let s nařízenou ochrannou nebo ústavní výchovou, které mají závažné duševní nebo výchovné poruchy, nebo jsou nezletilými matkami. Ve VÚ je zřízena základní, speciální nebo střední škola, do které chovanci dochází. VÚ má plnit vzdělávací, výchovnou a socializační funkci, kterou realizuje pomocí výchovných skupin ustanovených odděleně pro nezletilé matky a jejich děti, a pro děti s poruchami. [Zák. č. 109/2002 Sb.]

### **Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**

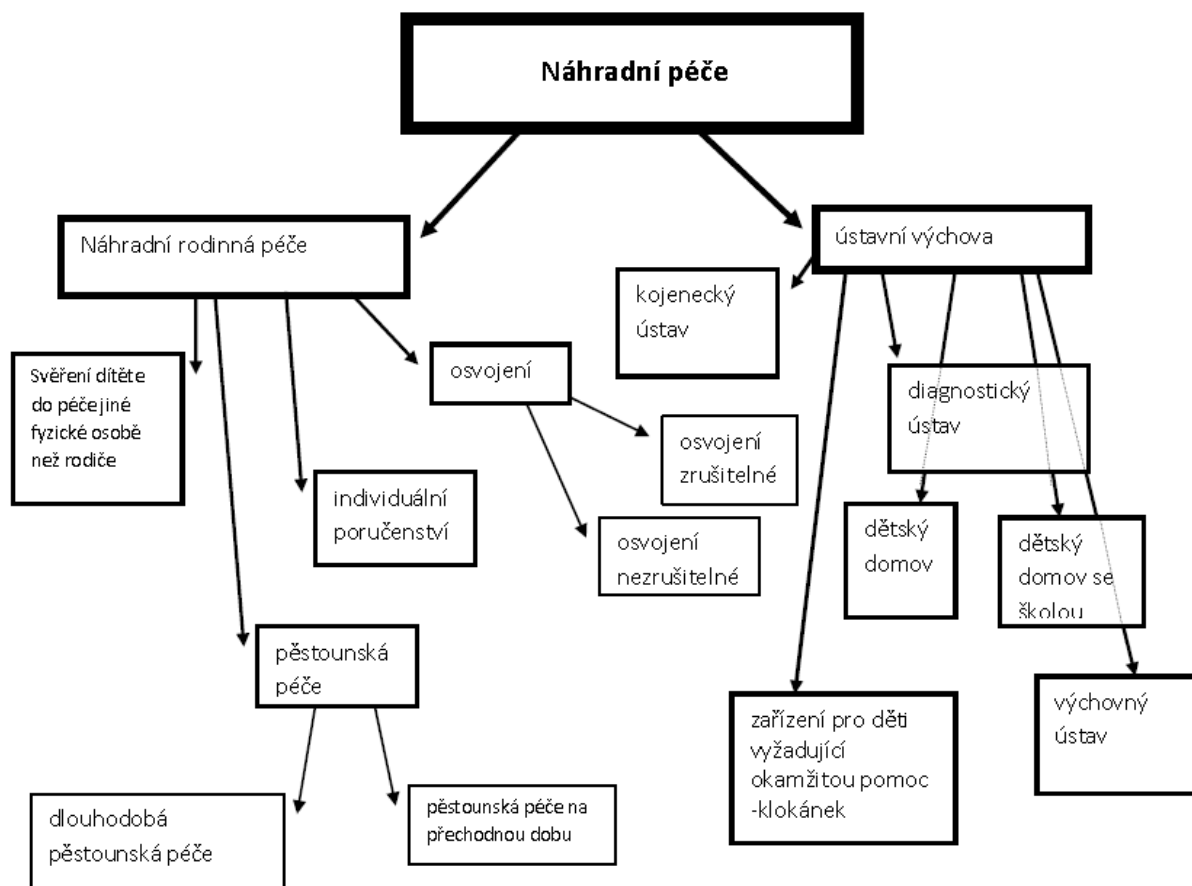
Jedná se o typ ústavní péče zřizované kraji, obcemi a pověřenými osobami. Tato zařízení přijímají děti, jejichž život nebo příznivý vývoj je ohrožen, jsou tělesně nebo duševně týrané nebo jsou ohrožena jejich základní práva. Cílem zařízení je

uspokojování základních potřeb dítěte a zajištění lékařské, psychologické, případně jiné pomoci. ZDVOP může přijímat děti na základě žádosti rodičů, OSPOD, samotného dítěte, nebo osoby, která dítě nalezne opuštěné nebo v krizové situaci. Zřizovatel je povinen vést evidenci o přijímaných dětech. [Zák. č. 359/1999] Při rozhodnutí soudu o umístění dítěte má ZPVOP přednost před ústavní výchovou. [Zák. č. 94/1963 § 46 odst. 2] V praxi jsou často tato zařízení nazýváno „Klokánek“. Většina těchto zařízení je zřízena Fondem ohrožených dětí, který tento projekt nazval Klokánek, prezentuje ho na svých stránkách jako „rodinnou alternativu ústavní péče“<sup>1</sup>. Podle pěstounů je vhodnější než DD, především pro systém péče o děti. Děti bydlí ve skupinkách po 3-4 dětech v oddělených bytech s jednou „tetou“. Trvale se o ně starají pouze dvě osoby, které se střídají obvykle po jednom týdnu. Dítě si tak vytvoří trvalý vztah k úzkému kruhu pečujících osob. [Kamila]

---

<sup>1</sup> <http://www.fod.cz/klokane.htm>

## Příloha č. 6: Náhradní péče o dítě



Zdroj: Vytvořeno autorkou

## Příloha č. 7: Evidence dětí vhodných k osvojení a PP

Evidence dětí vhodných k osvojení nebo PP, kterou vede úřad obce s rozšířenou působností, obsahuje:

1. osobní údaje dítěte
2. doklad o státním občanství, nebo o povolení k trvalému pobytu na území České republiky, nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů (...) anebo doklad o podání žádosti na zahájení řízení o udělení azylu,

3. *údaje o sociálních poměrech dítěte, jeho rodičů, sourozenců, popřípadě prarodičů,*
4. *doklad, že dítě splňuje podmínky pro osvojení podle zvláštního právního předpisu,*
5. *rozhodnutí příslušných orgánů o výchově dítěte,(...)*
6. *zprávu o zdravotním stavu a vývoji dítěte.*

Zdroj: Zákon o SPOD §21 odst. 2

### **Příloha č. 8: Evidence žadatelů o osvojení a PP**

Evidence žadatelů o osvojení nebo PP, kterou vede úřad ORP, obsahuje:

1. *žádost, v níž jsou obsaženy žadatelovy osobní údaje;*
2. *doklad o státním občanství nebo o povolení k trvalému pobytu na území České republiky nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů (...)*
3. *opis z evidence Rejstříku trestů*
4. *zprávu o zdravotním stavu předloženou žadatelem;*
5. *údaje o ekonomických a sociálních poměrech,*
6. *pisemné vyjádření žadatele, zda*
  1. *souhlasí s tím, aby po uplynutí lhůty (...) byl zařazen také do evidence Úřadu pro zprostředkování osvojení dětí z ciziny,*
  2. *žádá výlučně o osvojení dítěte z ciziny;*
7. *pisemný souhlas s tím, že orgán sociálně- právní ochrany zprostředkující osvojení nebo pěstounskou péči je oprávněn*
  1. *zjišťovat další údaje potřebné pro zprostředkování,(...)*
  2. *kdykoliv zjistit, zda nedošlo ke změně rozhodných skutečností uvedených ve spisové dokumentaci;*

8. písemný souhlas s účastí na přípravě fyzických osob k přijetí dítěte do rodiny;
9. stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

Zdroj: Zákon o SPOD §21 odst. 3

### **Příloha č. 9: Životní minimum jednotlivce**

Pro jednotlivce	3410 Kč
Pro první dospělou osobu v domácnosti	3140 Kč
Pro druhou a další dospělou osobu v domácnosti	2830 Kč
Pro nezaopatřené dítě ve věku	
od 6let	1740 Kč
6 až 15 let	2140 Kč
15 až 26 let	2450 Kč

Zdroj: Životní a..., 2011

### **Příloha č. 10: Stupeň závislosti jednotlivce**

Stupeň závislosti	Do 18 let	Od 18 let
I stupeň - lehká závislost	Potřeba každodenní péče při <b>třech</b> základních životních potřebách.	Každodenní pomoc nebo dohled při <b>třech nebo čtyřech</b> základních životních potřebách.
II stupeň - středně těžká závislost	Potřeba každodenní péče při <b>čtyřech</b> nebo <b>pěti</b> základních životních potřebách	Každodenní pomoc nebo dohled při <b>pěti nebo šesti</b> základních životních potřebách.
III stupeň – těžká závislost	Potřeba každodenní péče při <b>sedmi nebo osmi</b> základních životních potřebách	Každodenní pomoc nebo dohled při <b>sedmi nebo osmi</b> základních životních potřebách.
IV stupeň – úplná závislost	Potřeba každodenní péče	Každodenní pomoc nebo

	při <b>osmi až deseti</b> základních životních potřebách	dohled při <b>devíti nebo desíti</b> základních životních potřebách.
--	--	--

*Zdroj: Příspěvek na..., 2011*

### **Příloha č. 11: Poplatky a dávky - pěstouni**

Počet dětí v PP	Výše odměny pěstouna v Kč
1	3 410 Kč
2	6 820 Kč
3 nebo 1 závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II, III, IV	18 755 Kč
4	20 460 Kč

*Zdroj: Dávky pěstounské..., 2009*

### **Příloha č. 12: Příspěvek na úhradu potřeb dítěte**

Nezaopatřené dítě ve věku	Zdravé dítě	Ve stupni závislosti I	Ve stupni závislosti II	Ve stupni závislosti III nebo IV
	Koeficient 2,3	Koeficient 2,35	Koeficient 2,9	Koeficient 3,1
<b>Do 6 let</b>	4 002 Kč	4 089 Kč	5 046 Kč	5 394 Kč
<b>Od 6 do 15 let</b>	4 922 Kč	5 029 Kč	6 206 Kč	6 634 Kč
<b>Od 15 do 26 let</b>	5 635 Kč	5 758 Kč	7 105 Kč	7 595 Kč

*Zdroj: Příspěvek na..., 2011*

### **Příloha č. 13: Přepis rozhovoru - David**

**Hlavní téma:** Kontakt rodičů s dětmi v náhradní péči **PĚSTOUNI**

Vedlejší téma	Okruhy otázek
	Zkušenost s kontaktem s biologickým rodičem svěřeného dítěte <ul style="list-style-type: none"> <li>Vlastní pocity z této události</li> </ul>



Od samého začátku, co jsme si vzali děti do PP byli jsme v kontaktu s rodinou jak širší, tak i s rodiči. Rodiny byli rozvětvený, protože kluci mají stejnou mámu ale jiný táty. Bylo to náročnější v tom, že to bylo hodně lidí.

Nejmladšího R navštěvovala babička, strejda, a jeho neteře od samého začátku. Kontakty probíhali u nich doma. Vyhodnotili jsme, že jsou bezpečný jak pro rodiče, tak pro R.

Byli období, kdy kontakty byly intenzivnější, a kdy méně intenzivní. Kluci mají ještě dva starší sourozence. Podporovali jsme kluky v tom, aby mohli být v kontaktu se svými sourozencema. Starší K trávil nějaký víkendy se svými staršíma sourozencema. R, protože byl málejší, tak s nima byl jen několik hodin.

Období, kdy byli v intenzivnějším a méně intenzivním kontaktu. Pak to postupně šlo k tomu, že se o toho R začal víc zajímat otec, který měl novou ženu, Kontakt se zintenzivnil R. tam jezdil na víkendy, pak i na prázdniny a po dvou letech intenzivnějšího kontaktu padl návrh ze strany otce, že by si R rádi vzali do své péče zase zpátky.

V té době se udržoval intenzivnější kontakt K. s jeho mámou. Jezdil tam taky na víkendy a na prázdniny. Nastal čas, kdy

se jeho máma rozhodla, že by o něho chtěla taky požádat.

Bylo to pro ně obtížný, kluci u nich byli 9-10 let. Nepočítali s tím, pěstounská péče byla nastavená jako dlouhodobá. Ale tím, že byl kontakt udržován od samého začátku, počítali jsme s tím, že kluci mají svoje blízký, a že se s nima stýkají, a že s nima mají vztah, a že je dobře, aby ten vztah podporovali.

Zkontaktovali jsme se s OSPOD, svolali schůzky jak s matkou K. a tátou R. a jeho novou ženou a mluvili o možnosti přechodu dětí zpátky k nim do péče.

Byl stanoven plán, jak by se vše mělo dít. Jak by se měl zintenzivnit vztah rodičů do takových běžných činností s klukama, jako je třeba psaní úkolů atd. Zároveň R. táta s jeho novou ženou byli doprovázený a byli připravovaný na to, na co by se vše měli připravit, kdyby k nim R přišel.

Po půl roce se sám R rozhodl, že chce zpět k tátovi a jeho ženě. Před rokem se tak stalo a R v pololetí odešel do péče otce.

Bylo domluvený, a stále to trvá, že vztah s R. se jim nepřetrhnul a R k nám jezdí na prázdniny a na víkendy. Jsme v kontaktu. Pořád jsme součástí jeho života. Nechceme to změnit.

Spolupráce s tou rodinou je dobrá, i když ne vždy bezproblémová. Občas tam byli věci, který se museli dobře „odkomunikovat“ každý na to měl jiný

názor. Ale vzájemný vztah a spolupráce je velmi dobrá.

U K to bylo komplikovanější. Ukázalo se, že máma takový podmínky, aby si ho vzala do péče vlastně nemá, ukázalo se, že je velmi zadlužená, a že její motivace vzít si K vycházela z popudu jeho staršího bráchy, který v té době s mámou žil. Tam se přechod nepodařil a máma z toho vycouvala a K sám se rozhodl, že by chtěl zůstat u nás. Hodně domlouvali kontakt mezi K a R.

S mámou jsme si hodně telefonovali. K je 17 a zažívá období puberty a má okolo sebe hodně lidí a hledá se. Byli situace, kdy se třeba zamiloval a utekl na několik dnů, krádeže a věci který prostě v pěstounských rodinách jsou docela běžný.

Situace ohledně K s mámou společně řešili a hodně jí do toho vtahovali. Spolupráce v tomhle ohledu fungovala, aby v tom byli jednotný směrem ke K.

Když to shrnu, tak pocity jsou převážně pozitivní. Jako samozřejmě tam bylo spousta obtížných situací. Komunikace zpočátku drhla, musela se nastavovat. Musela se vytvořit vzájemná důvěra. Vzájemně se respektujeme a komunikujeme.

<p>(8:56)</p> <p>Pocity ohrožení, pocity strachu, jestli je to pro kluky dobrý, jestli se klukům nemotá hlava. Jestli je to tak, že o kluky vlastně přijdou. Zároveň pocit, že je t vlastně dobře. Když jsme viděli kluky, jak jsou spokojený se svýma sourozencema, mámou nebo tátou. Tak člověk vnímá, že ty děti tam vlastně patří a maj tam svoje kořeny.</p> <p>Zároveň jsme měli nastavenou pěstounskou péči tak, že tam ta rodina je, a že když tam ty podmínky budou tak by bylo dobrý, aby kluci vyrůstali se svýma. Tím se pak vlastě tomu nebránili a byli tomu otevřený a podporovali kontakt.</p>	
<p>Sanace rodiny a odborná pomoc</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
<p>(10“44)</p> <p>Mám dvojroli. Do jistý míry byli dostupný a do jistý míry byli komplikovaný. Služby jsme využívali. Myslím si, že v ČR jich je málo. Že služby doprovázející pěstouny pokrejí tak 5% pěstounských rodin. Tyto</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p>

služby by měli být ale standardem a i důležitým servisem PP. Pěstounská péče by měla být reflektovaná a doprovázená. Je to složitý v tom, že děti tam přichází v situacích, kdy mají za sebou těžký zážitky z vlastní rodiny, z odloučení, děti se s tím potýkají a odborná pomoc je tam důležitá. I v tom, aby si pěstouni mohli ty věci urovnat, zreflektovat a říct si, jak se v tom cítí. A pěstouni by měli možnost to s někým sdílet a společně hledat řešení co děti vlastně potřebují. Protože někdy to není úplně jasný a takové to hledání může být i dlouhodobý a není jednoduchý.

Jak je to se školou (13:10)

Myslím si, že doprovázejících služeb je nedostatek. A i v odbornosti je třeba velký posun. Měli by vzniknout dobré metodiky toho ,co to vlastně služba doprovázení je. A měli by se ty služby standardizovat.

(14:35)

Myslím si, že role odborníků je velmi důležitá. Zajišťuje nezávislý pohled, může kontakt koordinovat, může hlídat bezpečí jak pěstounů tak dětí rodičů. Hlavně když ten kontakt začíná, je role odborníků důležitá až nezbytná. Pak když se kontakt navykne a zaběhne, z vlastní zkušenosti ví, že už nebylo za potřebí asistence. A potřebný věci si s rodinou odkomunikovali sami.

Odborná pomoc zajišťuje ochranu a

Odkud by iniciativa kontaktu měla vycházet?

<p>neutrální prostředí.</p> <p>(16:34)</p> <p>Mělo by to vycházet z analýzy potřeb a situace dítěte. Pokud dítě vstupuje do pěstounské rodiny a má vztahy navázané ze své původní rodiny, od nich by se to mělo odvíjet a pěstouni by tomu neměli bránit. Myslím si, že by tohle měl primárně kontrolovat OSPOD, úřad, a ten by měl vyhodnotit, jestli dítě bude mít kontakt se svou vlastní rodinou, pokud je pozitivní a pro dítě prospěšný.</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>(17:30)</p> <p>Má to velký význam. Každý člověk potřebuje znát svoje kořeny. A kontakt s vlastní rodinou k tomu pomáhá. Ale</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p>

vždy záleží na situaci dítěte. Pokud bylo dítě v dané rodině zneužívané, týrané, je třeba ho od toho uchránit a znova ho netraumatizovat, ale pokud bylo dítě odebráno ze sociálních důvodů, a ty vztahy tam nějakým způsobem jsou, nebo tam nejsou a ty lidi fungují pro ty děti bezpečně, tak si myslím, že je to důležitý. Mám zkušenost, že pokud se dítě se svou rodinou nikdy nesešlo a pak se setká s babičkou nebo strýčkou nebo sourozencem, je to pro to dítě velmi důležitý. Myslím si, že to dítě rozvíjí, je to otázka sebezvědomí dítěte. Pokud má pozitivní zkušenost s rodinou, dává si to pozitivně hodnocení i sobě, Je to otázka sebedůvěry. Ale to nevylučuje, že tam může fungovat zároveň i podpora pěstounské rodiny.

Podle mé zkušenosti to má pozitivní vliv. Když vidí to dítě, jak je šťastný se svou rodinou. Záleží. Pokud dítě nebo pěstounská rodina má negativní zkušenosti s kontaktem s vlastní rodinou, pak to má na rodinu negativní vliv. Vyvolává to stres, úzkost. Nedá se to paušalizovat.

Pokud se rodiče necítí v kontaktu s pěstouny méněcenný, ponížený, odmítaný, pak je atmosféra a vztah s celou rodinou daleko lepší.

Pro dítě je daleko lepší, když nemusí mezi rodičema soupeřit. Když nemusí před pěstounama říkat, jak jeho rodiče jsou hrozný a před rodičema naopak vykládat, jak jeho pěstouni jsou strašný. A může se chovat tak, jak to cejtí, pro vývoj dítěte hlavně v pubertě, kdy si dítě tvoří vlastní identitu, aby měl tahle věci nějak srovnaný, aby s kontaktem měl nějakou zkušenost. Pokud dítě v tomto kontaktu zkušenost nemá, pak si dělá spoustu fantazií a představ. Sní si o rodičích a může to pak být pro něho velmi těžké, když přijde naráz konfrontace s realitou. Když dítě ten kontakt má, žije s realitou a současně s tím se může vztah k pěstounům i posílit. Proto to nevnímám jako ohrožující.

(23:03)

Důležité k rodičům přistupovat partnersky.

Je nutné situaci porozumět, proč se tak stalo. Většina těchto rodičů sami vyrůstali nějaký čas v ústavu.

Nutné mluvit o tom, jak k tomu pěstoun sám přistupuje.

Nutné mít zjištěné dobře organizační věci. Jak například bude kontakt probíhat. Pravidla kontaktu, o čem by se mělo

Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?



<p>mluvit, o čem by se mluvit nemělo. Aby dítě nebylo znejišťované.</p> <p>Být otevřený tomu co bude přicházet. V tom je nejdůležitější doprovázející pracovník, který vnímá rodinu, dítě, pěstouny a zajišťuje bezpečí.</p> <p>Posilovat vztah dítěte k rodičům v pozitivním slova smyslu. TZN. S dítětem by se mě o rodičích mluvit v tom směru v čem jsou dobrý, co se jim povedlo. Posiluje to sebevědomí a sebezřetivost dítěte.</p>	
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu? (jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
<p>(25:18)</p> <p>Nedá se na to jednoznačně odpovědět. Je to individuální.</p> <p>Jsou situace, kdy dítě vnímá pěstounskou rodinu jen jako něco dočasného. Když tam jsou zachovány kontakty s rodinou, a rodina je jen dočasně v nějaké těžké situaci, je to tak v pořádku.</p> <p>Zároveň jsou děti, který si prošli těžkou</p>	

<p>situací (zneužívání...). A není tam možnost návratu, tam dítě vnímá pěstounskou rodinu jako svou vlastní. A nechce ani nic jiného, ani být v kontaktu s vlastní rodinou. Plně se identifikuje s rodinou pěstounskou. A tak je to v pořádku. Každá ta situace vyžaduje něco jiného a dítě podle toho v jaké situaci je si vzájemný vztah s pěstounskou rodinou vytváří.</p> <p>Zároveň je důležitý, aby dítě od pěstounů zažilo pozitivní dlouhodobý vztah, který může trvat i přes to, že by se dítě vrátilo zpět do vlastní rodiny. Pro děti mohou být pěstouni někdo blízký, někdo, kdo je má rád, mluví z vlastní zkušenosti, kdy jim R. říká mámo a táto i když vlastně je už u svého táty a u mámy.</p> <p>Ty děti to mají trochu jinak, nevadí jim mít víc rodičů</p> <p>-př jak se R ve škole vytahoval (27:40)</p> <p>Pro dítě je důležitý vztah ke konkrétnímu dospělému člověku a na tom je to potřeba stavět.</p>	
<p>Vychovatelé/pěstouni</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> <li>• Máte nějakou psychologickou podporu?</li> </ul>
<p>(28:03)</p> <p>Co se týče ČR je možnost vzdělávání a nabídky hodně málo.</p>	

<p>Nicméně některé organizace tak fungují a nabízejí průběžné vzdělání pěstounům.</p> <p>Během posledních 5-10 let se to hodně změnilo k lepšímu.</p> <p>Když pěstoun chce, a je v tom aktivní, tak si v současné době vzdělání najít může. Buď v rámci doprovázející služby, nebo v rámci jiných nabídek.</p> <p>Je dobré, aby si pěstouni hledali přesně to co oni sami potřebují k potřebám toho dítěte, který jsou mnohdy hodně specifický.</p>	
<p>Role odborníků</p>	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>
<p>(29:39)</p> <p>Služeb není dostatek. Někde jich je vážně málo. Je důležité vytvořit síť podpůrných služeb, aby podporovali vlastní rodiny a děti samotné nemuseli z rodin vůbec odcházet. Tam jich je málo ale začínají víc a víc vznikat. Jsou na začátku a těch zkušeností není tolik. Úroveň služeb se různě liší, služby jsou různě zaměřené. Kvalita služeb je různorodá. Víím, že jsou spíš zaměřené na doučování a úlevu, na možnost najít si práci u rodičů, na bydlení atd...</p> <p>Odborníků, který mají zkušenost s tímhle typem práce je málo. Myslím si, že na trhu</p>	

<p>je těch odborníků docela dost. Ale chybí jim k tomu zkušenost. Myslím, že vzdělání sociální práce je předpokladem pro vstup do tohoto typu služeb ale lidé se v tom ještě musí dovzdělávat a samozřejmě získávat zkušenosti. Pak odborně rostou.</p>	
<p>Návrhy na změnu</p>	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
<p>(31:07) Měli by se k tomu vytvořit koncepční a metodický materiály, který by tu službu víc popsali a</p> <p>(32:31) Finančně podpořit to, aby vznikli služby, který se zabývají náhradní rodinou péčí.</p> <p>Mělo by být více dostupných služeb pro podporu rodiny, aby děti nemuseli vůbec odcházet. Jak pro sociálně slabý rodiny, tak pro rodiny, kde se narodí postižený dítě. Proto, aby to dítě nemuselo z rodiny odcházet.</p> <p>Velké bílé místo je sociální bydlení. Často, když jsou rodiny zadlužený až na doživotí, odcházejí děti z rodin hlavně z důvodů, že samotný rodiny jsou na ulici. I přesto, že jsou silný a dobře zachovaný vztahy mezi rodičem a dítětem.</p>	

<p>Aktivní nábor pěstounů, který se v současnosti nedělá.</p> <p>Informovanost veřejnosti. co to vlastně pěstounství je.</p> <p>Prestiž pěstounské péče.</p> <p>Zlepšit systém příprav zájemců. Aby zájemci byli dobře připravený a dobře vybraný, aby se do systému nedostávali ti, kteří pěstounský kompetence a schopnosti nemají. Tím pak pěstounská péče selhává.</p> <p>Aktivní nábor- příprava- osvěta a doprovázející služby.</p> <p>Doprovázející služby- by měli být povinné. ale neznamená to, že se rodina zahltí službama. Tam, kde se zjistí, že služby nejsou moc potřeba, že to rodiny zvládají, tam ta služba může být málo intenzivní. Ale pořád je tam ta podpora, sdílení, možnost reflexe pohledu a prevence proto, aby tam nedošlo k nějakému selhání. Zároveň jsou rodiny, kde tu službu potřebují intenzivní (např. dítě s handicapem, autismus, problémové chování)</p> <p>Respitní služby pro pěstouny</p> <p>Respitní služby pro vlastní rodiny (př</p>	
--	--

s mámou se třema dětma a jedním postižením a jde na opraci) Potřeba, aby měl možnost si odpočinout.

Sjednocení pod jedno ministerstvo.  
Roztříštěnost, (38:00)

Všichni by se měli věnovat dítěti, je to neefektivní a hrozně drahý, nespolupráce resortů

Dál se rozvíjet a vzdělávat a přinášet nové metody a nástroje. Posilovat vztah dítěte a pečující osoby. Můžeme se učit ze zahraničí.

(39:17)

ČR může hledat inspiraci ve všech zemích okolo

SR, (jsou dál než mi) Polsko , VB (tam hledají oni, stáže)

Měla by se hledat v mnoha zemích aby to bylo pestrý a přijatelný pro naši zemi

Pro něho VB protože to mají přehledně uspořádaný. Mají za sebou 40 let po transformačním procesu.

Jsou velmi daleko a máme se co učit.

Zároveň vše stojí na stejných základech  
Člověk je jen jeden jeho potřeby jsou jen jedny, vychází rto z poznatků psychologie. Záleží pouze na tom jak je metodologie dobře zpracovaná a

řenositelná.	
Osobní údaje	
(41:11) Jabok- VOš Tam se potkal se spoustou lidí z praxe i teorie už v té době se zajímal PP. Diplomka na téma NRP. Po škole nastoupil na dnešní OSPOD na PZE 12- rok. Sociální pracovník. Hodně významný a důležitý. OSPOD, kde byli velmi otevřený a zkušený lidi. Mohl tam získávat info a zkušenosti. Pak na pardubicko, nastoupil do krizového centra půl roku- pak vedl dům na půli cesty, který se zakládal. Vymýšlel koncepci celého zařízení. 4 roky pracoval s mladými lidmi, který prožili část svého života v ústavní péče. Velká zkušenost. Sám si řešil na co že ty mladý lidi co do služby přicházeli, jsou ty děti systémem tak poškozený a ovlivněný, e by bylo dobý kdyby se s tím něco udělalo. Rozhodl se ještě s dalšími kolegy, že by bylo dobré podpořit služby v oblasti NRP. Proto vytvořili služby pro Pěstounské rodiny. 2003- Amalhtea- velká zkušenost v kontaktu s pěstounskými rodinami. Mezitím terapeutický výcvik- a další průběžné vzdělání, asi nikdy nekončí.	

## **Příloha č. 14: Přepis rozhovoru - Chris a Tereza**

27.2.

Vedlejší téma	Okruhy otázek
	Zkušenost s kontaktem s biologickým rodičem svěřeného dítěte <ul style="list-style-type: none"><li>• Vlastní pocity z této události</li></ul>
<p>Chris byl pěstounem po 17 let. Konec 1999.</p> <p>Více jak jeden typ péče.</p> <p>-sourozenecká skupina 5 dětí. Měl s nimi dobrý vztah, říkaly mu tati, vedl je ke svatbě. Byly 14x v děčáku a zase zpátky</p> <p>-další: matka alkoholička. Chris byl pěstoun a staral se o její kluky. Jak matka, tak kluci, tak samotní pěstouni měli vlastního sociálního pracovníka. Ta žena nebyla nijak zlá, ale měla problémy s alkoholem (2:57) ale pak se situace vylepšila a kluci postupně chodili dom na víkendy (před tím dom chodili každý den) a po dvou letech se to urovnalo. Ale ta žena potřebovala stále pomoc, ale nikdy s dětmi neztratila kontakt.</p> <p>Pak jim už i ty kluci posílali pohledy (když byli velký) s tím, že jejich mamka stále pije, ale že se o ní starají. A Chris si myslí, že zrovna v tomhle případě zde byla dobře odvedena sociální práce, protože nedošlo k žádnému zpretrhání pout.</p>	



Pak dělali Emergency foster care – kdykoli k nim bylo přivezené dítě. Ve VB nejsou žádný dětský domovy. Rodiny, které jsou schopné přijmout dítě po 24 hodin- emergency. Mají za úkol jim zajistit bezpečí. I v noci je informován soc. pr., který přijde až ráno a vypracuje plán co s dítětem dál. Vždy se snaží, aby děti šly domů.

Pak měli další (5:17) postižená dívka od narození. Poškození mozku. Učila se chodit, když jí bylo sedm, byla v residential school pět dní v týdnu. Byla doma o víkendech a na prázdniny, ale její domov byl pouze otec. Byl to Turek a pracoval jako kuchař v restauraci. Neměl moc času a tak byla dívka u Chrise a kuchař za ní o víkendu a prázdninách chodil. Bylo to docela přátelské.

Ta dívka neuměla ani mluvit, ale přesně věděla, kdy otec přijde a chodil vždy, když mohl.

Nakonec její otec ušetřil hodně peněz, postavil pro ni dům a o jeho dceru se nakonec starala jeho sestra.

VB- Foster care není to samý jako adoption. Ačkoliv mnoho pěstounů není přátelských k vlastním rodičům. S tou alkoholičkou to byla spíš světlá výjimka. Když byl v UK, tak to byli teprve začátky,

<p>ale teď se tam toho hodně změnilo.</p> <p>Nějaký statistiky jak to bylo v UK (12:26), a že hodně za to může pěstounská péče, že tam není tolik dětí v ústavech.</p> <p>Respitní péče- Když je někdo pěstounem a má třeba postižený dítě, tak má právo na dovolenou, protože je zaměstnaný. A když má dovolenou, potřebuje to dítě někam umístit= respitní péče= úlevová péče.</p> <p>U nás se to zatím nedělá, ale vstoupí to v platnost, až bude u nás platit profesionální péče.</p> <p>Je docela obvyklý, že v Británii je foster care jen na několik týdnů. Není běžná dlouhodobá pěstounská péče. Hlavní je dát dítěti pocit bezpečí, zatímco si rodina musí vyřešit svoje problémy. Pak sociální práce dál pokračuje v rodině.</p> <p>Jiná otázka je ohledně příbuzenské pěstounské péče, kde je možná dlouhodobá PP s kontaktem s rodinou. Takové řešení je často nabízeno v nebezpečných rodinách např. u drogově závislých nebo při agresivitě jednoho z rodičů. Ale nikdy nejsou popření biologičtí rodiče a mají několik možností, jak napravit vztah se svými dětmi.</p>	
<p>Sanace rodiny a odborná pomoc</p>	<p>I.Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy,</li> </ul>

	<p>kteře jsou podle nich aktuální</p> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
<p>(16:44)</p> <p>TEREZA</p> <p>Připrava pro pěstouny- odkaz na nějakou studii- že je velký rozdíl mezi kraji ČR záleží teda na tom, kde pěstoun žije</p> <p>vynikající neziskovky- Amalthea (chrudim), NATAMA</p> <p>Celkově je to teda spíš hrozný, ale pěstouni mají právo na služby.</p> <p>Ale to se neděje a to by měl zajišřovat stát formou garance a kontraktovat si kompetentní neziskovky. Něco takového slibuje novela o profesionalizaci pěstounů. Měli by mít daleko větší podporu z pozice sociálního pracovníka.</p> <p>Srovnává ČR a VB.</p> <p>Tady máme sociální pracovníci, která má na starosti 300 případu</p> <p>ČR a ve VB je sociální pracovník pro pěstouny a jednoho pro dítě, kterej je nezávislý člen týmu. Tým vybírá vhodnou pěstounskou rodinu, neměl by to dělat pouze jeden člověk od stolu jako u nás. „zájem dítěte by mě být zachován na</p>	<p>I. Služby pro pěstouny</p>

relativní úrovni- víc hlav, víc ví“ (20:00)

okolo☺

Nedostačující nestrukturovaný, nejsou daný žádný standardy, roztržitost. Záleží na tom, kde pěstoun žije, ale ani to není úplná záruka.

Ještě větší katastrofa jak to školení příprava a nábor.

Kdo to chce dělat, tak to nějak dělá. Ale nemá to jednoduchý, protože neví moc jak.

Buď ta potřeba vyjde z iniciativy pěstounů (protože se o tom teď hodně mluví) nebo z iniciativy dobrý sociální pracovnice.

Neměl by to ale dělat pěstoun – i když to cítí jako svou velkou potřebu. Jdou do toho docela po hlavě, ale i bez toho, mají hodně práce se samotnou pěstounskou péčí. Je to pro samotný pěstouny nezvládnutelný. Co vím, tak se o to snaží „osvícený“ socpr. a neziskovky, který jim v tom pomáhají.

Rozhodně by to neměl dělat pěstoun. Protože biologický rodiče sami o sobě jsou dost nevypočítelný, mohou vstupovat do intimního života. Není to nijak zakotvený, každý se v tom nějak „plácá“ (23:07)

Nejlepší je pohled skrz zájem dítěte: občas ten kontakt vůbec dobrej není.

<p>Pokud je někdo dobrej, jde do toho, ale je to roztržštěný.</p> <p>Není to NIKDE ZAKOTVENÝ ANI LEGISLATIVNĚ NE!!!</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>24:00</p> <p>TEREZA:</p> <p>Vždycky to smysl má, pokud je to v zájmu dítěte, Pokud je to žádoucí a není to nijak ohrožující na jeho zdraví.</p> <p>Je otázka, co to přinese tomu dítěti. Vždy mu to dá kontext kořenů. <i>(je tam i něco dál přesněji 25:18)</i> a to má každý a je to potřeba vyřešit v co nejranějším věku.</p> <p>Ovlivní to všechny a hlavně pěstouny, je to těžká práce, balík. Je to práce, do který se pěstounům nemusí chtít. Má to velký vliv na vlastní děti pěstounů. Jsem</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p>

zaručeně pro, pokud je tam dobrý tým a dítě to nijak neohrozí.

CHRIS:

Musíme se koukat, kam děti jdou po care system, většina z nich je domů dokonce, i když jejich rodiče jsou zbavený rodičovských práv.

Byl na Ukrajině a dělal výzkum, kam jsou děti po institucionální péči: 70% dětí šlo domů, nikdy nezapomněly domov. Podle něj, když rodiče nejsou pro děti nebezpečný, měli by si udržovat kontakt. Děti potřebují mít dobrý kontakt s rodiči a občas jim pěstouni řeknou o jejich rodičích jen špatný věci. Děti budou žít ve vymyšleném světě, jestliže nebudou znát realitu světa. Oni můžou žít s myšlenkou, že se o ně matka nemůže starat nebo že je táta ve vězení. Teda většina, nechce generalizovat. I většina dětí v ČR může jít domů z dětských domovů během pěti let. Podle něj je problém, že se zapomíná, že děti v DD tam nebudou žít věčně. Polovina mimin z KÚ jde domu během půl roku.

Proč teda ten vztah rozbíjet? Hodně foster parents v ČR nejsou přesně trénovaní. Je to hodně těžký udržovat kontakt s biol. ,když pěstouni nechají dítěti, aby mu říkalo mami a tati a dali mu vlastní příjmení. Jsou pěstouni, i když chtěli být osvojitelé..

Psychologicky je to velmi dobrý pro děti.

Příklad s jeho adoptivní dcerou (29:28)  
zapomíná se, že malý děti vyrostou a  
budou z nich dospělý.

Děti budou mít za chvíli DNA nahrávku  
svých rodičů

Viděl nějaký dokumenty na BBC o  
difficulty families.

Kontaktní centra jsou pro skutečně  
nebezpečný rodiče. Je potřeba neutrální  
prostor pro setkávání rodičů a dětí.  
(příklad jeho kamaráda že byli (31:12)

Je potřeba, aby děti měli kontakt se svými  
rodiči, občas je na to potřeba neutrální  
místo, to je velice důležitý. ale musí to být  
smysluplný kontakt ne nějaký jedna  
pohlednice k vánocům.

(32:16)

TEREZA:

Story books – kniha života.

Kniha života je v DD ale ideální by bylo,  
aby kniha života šla vždycky s dítětem.

Jsou tam fotky jízdenky, záznamy. Měla  
by dětem doplnit hluchý místa v jejich  
životě. Mělo by to být, kdekoli je dítě  
umístěný pokud nemá jedno stabilní  
místo.

Do budoucna to bude úkol pro  
profesionální pěstouny.

Chris:

(33:42) Děti potřebují historii. Příklad se

rozdělenými sourozenci. Potřebují cítit, že k sobě patří.

34:14- Ukrajina, jak sebou bral kameru.

Mnoho výzkumů ukazuje, že rozdělovat sourozence je zničující.

TEREZA:

Pěstouni maj často větší strach z kontaktu než samotný rodiče. A tím neutrálním místem se ten strach trochu snižuje. Dělá to Amalthea.

CHRIS:

35:24 Nordfolk jak je to tam

-kontaktní centra v obyčejných domech a obyčejných ulicích, vlastě se o nich nedá říct ani nic jiného, než že je to obyčejný dům.

Je to pro rodiče o hodně míň stresující.

Nemusí do obrovských contact centres.

Nikdo je tam nevidí jako špatný rodiče.

1. contact centres
2. trainig of foster parents
3. menší počet sociálních případů na jednoho (36-37) pracovníka. ve VB se říká, že už 12 až 15 je hodně, u nás jich je 300 na jednoho

TEREZA:

podle vlastní zkušenosti v NGO i 20 je moc

**37:20** příklad s chrisovou dcerou. Podle jeho dcery, která dělá sociálního pracovníka je 100 případů na 5



pracovníků.

CHRIS:

Příklad s tou opilou matkou: nikdy neměla naučenou rodičovskou roli, neuměla vařit.

Nejdůležitější jsou individuální plány pro individuální lidi.

TEREZA:

Netroufnu si to vůbec zevšeobecnit. Vždy se nejdřív musí ohodnotit situace toho dítěte. A jaký jsou jeho biol. rodiče a udělat jeden plán, který bude dělaný v týmu s partnerama. Pěstounský rodič-biologický rodič- jako partneři. Vytvoří plán, který je splnitelný v nějakých sekvencích a který je hlavně smysluplný pro samotné dítě.

(40:02)

CHRIS:

Musí být každému jasný.

Taky každý musí vědět důsledky, co se stane, když se plán nebude plit.

Děti jsou pak hrozně ztracené, když jejich rodič zapomene.

Sociální pracovníci potřebují čas na vytvoření plánu.

(41:15) to co viděli v okumentu BBC

CHRIS:

<p>Jasný plán, všichni ho podepíší. Plán je dělán s rodiči, a profesionály dohromady.</p> <p>TEREZA:</p> <p>Individuáln plán dítěte je u nás velmi oblíben. Ale dělá se jen tak, od stolu. Musí ho dělat všichni, jak partneři, tak profesionálové – na rovné „nestigmatizující“ pozici (43:39) a někdy se dělá i se samotným dítětem.</p> <p>Individuální plán je v Čechách znám pod zákonem o sociálních službách- musí být klíčový pracovník a individuální plán, ale to se vztahuje jen na neziskový organizace.</p> <p>Profesionální pracovníce to mají jako doporučení a dělají to sami.</p> <p>U nás se začali dělat případový konference- možnost kdy se ten tým může potkat a stanovit další splnitelný cíle a říct si, kam jsme se posunuli</p> <p>Plán na základě jasných psaných a revidovaných pravidel.</p> <p>45: znova to opakuj a pak o tom jak je to v VB lepší než v ČR</p> <p><b>45:58</b></p>	
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p> <p>(jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako</p>

	<p>náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
Vychovatelé/pěstouni	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> <li>• Máte nějakou psychologickou podporu?</li> </ul>
Role odborníků	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>
<p>CHRIS:</p> <p>Ne</p> <p>TEREZA:</p> <p>V kontaktu s rodinou jsou především OSPODy 99%ženy</p> <p>Jsou šikovný a dlouhou praxí, která může být k dobru, ale i na škodu. Řada z nich jsou „mladá krev“ Jsou šikovný, je tam potenciál, ale není jich dost, nemůžou to zvládnout.</p> <p>Rozdílný požadavky ve vzdělání na úřadech a v neziskovkách.</p> <p>Zákon o sociálních službách dal požadavky na poskytovatele v sociálních službách, což jsou z převážný většiny neziskovky, případně příspěvkový</p>	

organizace. Na přímou práci s klientem je potřeba minimálně VOŠ.

Pracovnice na úřadě má požadavky menší. Stačí středoškolský vzdělání a kurz práce s rodinami v obnosu 150 -200 hodin.

(49:52) příklad s neschopným kurátorem.

Ale stejně finální rozhodnutí dělá kurátor.

Neziskovka může dávat pouze doporučení.

Neříkám, že by měli nedostatečný vzdělání, ale rozhodně je to nevyvážené.

V sociální práci je důležitá kombinace vzdělání a osobnosti.

Nejsem si jistá, jestli se dá situace řešit nastavením požadavků vyššího vzdělání, spíš se přikláním ke zvýšení počtu odborníků, a vytvoření týmů.

(56:00)

CHRIS:

Odborníci by měli být pořádně vzdělávaní a kontinuálně. Je to práce, při které se dá jednoduše vyhořet. Potřeba, aby odborníci mohli svoje pocity sdílet. Příprava je taky potřeba pro pěstouny, ne jen pro odborníky. Ale trénink i pro soudce, mnoho z nich tomu nerozumí, o co se jedná a zároveň tam mají hlavní rozhodující slovo.

Dělá mu starost, že jeden sociální pracovník pracuje s pěstounskou rodinou a zároveň s rodinou biologickou a ještě píše

doporučení pro soud. Že to dělá jedna a ta samá osoba. Není to nezávislá osoba, když pracuje se všemi. I dítě potřebuje svého reprezentanta.

Například mezinárodní organizace trénují soudce v Rusku s mladými lidmi, kteří sami byli v institucionálním systému, někteří z nich byli například ve vězení.

V některých zemích samotní pěstouni trénují nové sociální pracovníky.

Je dobré mít tým na provádění pěstounského vzdělávání. Často se zapomíná, že pěstouni nejsou jen rodiče, ale zároveň jsou například právníci, úspěšní lidé ve společenském životě...

(59:06) Příklad s open university, kde se pěstouni učí jak být pěstouny

**TEREZA:**

V ČR je pěstoun profesionál něco úplně nového. (59:41)

Ve VB se neříká foster parents (jako pěstounský rodič) ale foster carers!

**CHRIS:**

protože oni nejsou zástupní rodiči. Děti mají vlastní rodiče! To je velká změna. A nejsou to foster children ale LOOK AFTER CHILDREN.

Pro ČR je třeba národní training. Nemělo by to být rozdělené podle regionů. Měli by se stanovit státní standardy.

<p>TEREZA</p> <p>Rozum a cit mapovali kraje –Pěstouni mají právo na služby.</p> <p>CHRIS</p> <p>Někteří pěstouni měli jen dvě sezení a pak jim byli dány děti.</p> <p>Je to bláznivé a nebezpečné.</p> <p>Není to tak, že se hledají vhodné děti do rodiny ale že se hledají vhodné rodiny pro dítě.</p> <p>TEREZA:</p> <p>V ČR je to stále běžný říkat. Najdeme vhodné dítě pro tahle skvělí pěstouny. Jsou milý a potřebují nějaký dítě.</p> <p>CHRIS:</p> <p>V ČR je stále legální, že pěstouni mohou odmítnout nějaké dítě, například cikán. Takový rodiče nemohou být pěstouny. Je to diskriminace.</p>	
<p>Návrhy na změnu</p>	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
<p>TEREZA:</p> <p>MPSV metodicky doporučuje krajům, jak mají dělat sociální práci na krajské úrovni. Je to jen na bázi doporučení a MPSV nemůže dát peníze na nová místa. Peníze jdou z obcí. V moci místní samosprávy je</p>	

navýšit stavy. Je to v dokumentaci ministerstva. V novele zákoníku (o profesionální pěstounské péči) (bude platit od r. 2013) se počítá s vyšším počtem odborníků. Ale MPSV je na ty úřady nemůže dosadit, mohou to jen metodicky doporučit. V zákoníku se spoléhá na to, že navýšení pracovníků vzejde z praxe, kraje zjistí, že je to potřeba.

Nutné pracovat v TÝMU. „pokud na sobě máte balík třista případů, to jste vyhořelá a ještě nezačnete pracovat.“ Měla dost se svejma 15 (V neziskovce)

Jsme za to, aby se sloučilo ministerstvo a vytvořilo se jedno pro rodinu. Snaha z MPSV tu je ale bojkotuje to MZ a MŠMT. Nechodí ani na schůze.

**CHRIS:**

Veřejnost by měla být vzdělána o tom, co je to vlastně pěstoun. Lidi si stále myslí, že není nic špatného na dětských domovech. Kdyby se pěstounská péče změnila na alternativní zaměstnání, mohlo by být víc pěstounů.

**TEREZA:**

Mělo by se změnit vnímání pěstounský péče jako dlouhodobá a navždy třeba na 25 let.

CHRIS:

(63:00) něco o tom jak byl na nějaké konferenci s ministrem a jak ho přerušil

Peníze by vždy měli následovat za dítětem. Všude, kde je dítě, tam by za ním měli putovat peníze.

Ústavy jsou o hodně dražší než pěstounská péče a jsou pro dítě ještě méně vhodný.

TEREZA:

**(66:00)**

Nikdy mě nenapadlo, že se musí zajímat o další věci, než je sociální práce. Místní politika a samospráva.

Roztříštěnost náhradní péče o dítě je velký problém. Kojeňáky o ty se stará MZ dětské, domovy zřizuje kraj.

Chtěla bych jednu instituci s transparentním financováním všech služeb. Tím by se zjistilo, jak by se dalo ušetřit, a pak by to ty politiky zajímalo.

Ohledně kojeneckých ústavů jim nejde a priority o dobro dětí ale o to, že se ušetří.

Těžká domluva.

68:00- o tom co si myslí o kojeneckých ústavech.

TEREZA:

Tahle doba je hodně exponovaná. Může se v ní hodně pokazit, nebo hodně získat.

Jestli novela neprojde teď, tak je to v háji znova se takhle velká změna jen tak



<p>neprosadí.</p> <p>69:40 o tom co by udělala novela, kdyby se schválila.</p> <p>70:30 jakým způsobem se vyškolují pěstouni na přechodnou dobu. v Amalthea.</p> <p>Charakteristika pěstounů na přechodnou dobu.</p> <p>Brožurky: dají se vyzvednout na ministerstvu. v rámci projektu Právo na dětství. 2012-2014</p> <p>72:30 kontraktování pěstounské péče, tak je to v novele zákona. V cizině velice běžné. Pěstouni budou povinně dělat plán, jinak nebudou dostávat plat. Dohoda, jak se budou pěstouni chovat. (např. budou v kontaktu s biologickou rodinou).</p>	
<p>CHRIS:</p> <p>Moldávie- 10 let pracovali na změně systému. Není samozřejmě nejlepší, ale je dobrý a neustále se zlepšuje. Mají mnoho pomoci. Tak mnoho pomoci od mezinárodních NGOs. Ale hlavně se jedná o politiky, kteří chtějí změnu. Mají v televizi programy, aby lidem ukázali, jak vnímat pěstouny, a že rodina je pro děti o mnoho lepší než ústav. Jsou na tom přibližně stejně jako ČR, taky si prošli komunismem... i Ukrajina, Bulharsko. Tam taky hodně mění systém.</p> <p>Slovensko Slovinsko.</p>	<p>Zahraniční přístupy- nejlepší a jaké zkušenosti.</p>

Ale ohledně kontaktu s vlastní rodinou: Švédsko a Norsko. V těchto zemích jde mnoho dětí do péče každý rok, protože je normální říci si o pomoc. Není to vnímáno jako sociální stigma. Sociální pracovníci jsou tu od toho, aby jim pomáhali a řešili jejich problémy. Mladí lidé o sobě rozhodují sami.

Mají small group homes (5-6 dětí). Hodně pěstounských rodin na venkově s farmou. Děti z města sem mohou jít jakoby na detox a zkusit si jiný způsob života. Kolik dětí je v PP. Pěstouni jsou dobře vyškoleni obvykle děti jdou domu.

**TEREZA:**

Je zajímavý, že země jako Moldávie se snaží hodně let, hodně let na tom pracuje, ale stále jsou daleko od toho být dobří.

**CHRIS:**

Například ve Švédsku na tom pracují 40-50 60 let.

**VB: 40**

Ale v Moldávii a Ukrajině se to vše děje o mnoho rychleji, i když je to neustále běh na dlouhou trať.

V Bulharsku mají ministerstvo rodiny. Peníze šetří tím, že si jsou instituce blízko v systému.

**CHRIS:**

Hlavně ne v Americe!!!

79:00 Tereza o tom jak je to možný že se u nás zatím nic moc nehýbe. Terezu by zajímalo co vlastn bylo v oblasti náhradní rodinné péče od roku 1989 uděláno.

CHRIS:

I když je Angličan, nikdy neřekl, že VB systém je the best. Od VB by jsme se mohli učit z jejich chyb.

Jeho top 3 kam by se měli lidi chodit učit je Modlávie, Ukrajina a Bulharsko.

TEREZA:

Přidává Slovensko.

CHRIS:

Je tu mnoho mladých lidí, co jsou připraveni naučit se něco, ale zase je tu mnoho hloupých politiků, který nejsou připraveni na změny.

(82:30) o tom co Chris říká o Čechách

83:00 – Jak na Chrise křičeli v parlamentu a jak ho vvyhodili (česká pediatriká komora

84:40 Nečas i Špidla jsou jako politici dobrý v prosazování práv dětí a ve změnách v systému náhradní rodinné péče.

86:00 v ČR je už dost expertíz.

<p>Podle Terezy je ČR ve stádiu, kdy je připravena na to se někam pohnout.</p> <p>87:10 jak nechceme být srovnávaný se Slováký.</p>	
<p>Osobní údaje</p>	<p>Věk</p> <p>Jak dlouho jsou pěstouny</p> <p>Kolik dětí v pěstounské péči</p> <p>Problémy v partnerském vztahu</p> <p>Druh pěstounské péče (pěstounské péče x pěstounská péče na přechodnou dobu)</p>
<p>88:24.</p> <p><b>CHRIS:</b></p> <p>Byl učitelem. Není zaučený sociální pracovník. Stal se pěstounem jen náhodou, díky svojí ženě. Když se stal pěstounem, bylo mu 26 a starší dítě mělo 11</p> <p>Aktivista ve foster care. International world wide foster network a něco v ní pracoval. Politický pěstoun a aktivista. Fostering network největší na světě.</p> <p>90:00</p> <p>Povídá o tom co je to fostering network.</p> <p>Pak na Ukrajinu (1996).</p> <p>Posledních 5 let byl voleným prezident v EUROCHILD.</p> <p>Mínulý červenec- přestal pracovat kvůli miminu.</p> <p><b>TEREZA:</b></p> <p>Sociální pracovnice na mateřské dovolené.</p>	<p>Čím se zabývají, jak dlouho a na co se specializují.</p>

<p>HOMEstart (přímá práce s rodinou)</p> <p>STŘEP, Člověk hledá člověka, DD ve Strašicích se chtěl přetransformovat.- Metodická vedoucí pro pracovníky.</p> <p>Oba chtějí uzavřít KÚ, ale myslí si, že dětské domovy tu budou vždy.</p> <p>Jsou proti SOS vesničkám (jsou hrozně drahý)</p> <p>Pozice aktivisty. VZD jí dává možnost angažovat se. Dávala dohromady Úmluvu o právech dítěte.</p> <p>Spolupráce s Rozum a cit- školení pro pěstouny.</p>	
---	--

## **Příloha č. 15: Přepis rozhovoru - Ilona**

<b>Vedlejší téma</b>	<b>Okruhy otázek</b>
	<p>Zkušenost s kontaktem s biologickým rodičem svěřeného dítěte</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Vlastní pocity z této události</li></ul>
<p>Stýkají se s oběma rodiči zvlášť každý týden. Oba rodiče se zúčastnili zápisu, byli na karnevale. Byli tam společně s pěstounskou. Rodiče ani pěstouni nemají vzájemný problém.</p> <p>Složité to bylo, jezdí do České Třebové do Amálky [Amalthea- MK]. Ta nám dala k dispozici prostory, protože maminka děti musí mít kontakty s kontrolou. Bylo to složité, protože děti byli natěšený, neviděly rodiče skoro tři tejdny, loučení bylo trošičku se slzičkama. Emoce dětí potom doma byli trochu složitější</p> <p>. (1.14)</p> <p>S rodiči byli seznámeni ve Vesce [dětské centrum Veská- MK]. Měli jsme to udělaný tak, že se známe už dřív, že jsme</p>	<p>Jak kontakt začínal? Bylo to náročné?</p>

teta a strejda, aby děti neměly pocit, že jdou k úplně cizím lidem, aby děti věděly, že rodiče k nám mají důvěru. Měli jsme s sebou fotky zvířátek, členů rodiny, jak to u nás doma vypadá. Ty jsme si s rodiči prohlíželi, ukazovali jsme jim, jak mají děti nachystaný pokojíček, jak to u nás doma vypadá. Pak tam byli rodiče oba dva a dohromady i s dětma jsme si povídali. Pak jsme ve Vesce zůstávali asi ještě dva dny, až když děti sami chtěli a byly natěšený a chtěly se k nám kouknout. Máme to tak. Děti jsou tu jakoby na návštěvě. Aby to chápali, že tu nejsou natrvalo, aby pro ně nevzniklo nějaký trauma.

(2:16)

Neměli jsme ze začátku úplně všechny informace, ale to, co jsme potřebovali vědět, tak jsem se zeptala přímo rodičů. Maminka jako hodně, chtěla jsem o dětech vědět zvyky, nebo takovýto, co mají, nebo nemají rádi. Takový abychom zbytečně něco nehrotili. A zbytek, když jsme se obrátili, máme fakt dobrý odborníky okolo. Také vlastně všechno co jsme potřebovali, tak nám dali k dispozici, nebo nám zjistili. Když zjistili, že chceme něco, s čím nepočítali. Tak všechno tohle máme.

(13.01)

Máte dostatečné informace o biologických rodičích (vlastní rodině vám svěřených dětí)?

No právě jestli maj všechno nachystaný. Nejen to, jestli maj děti pokoj a školku, jako tyhle ty materiální věci, ale aby byli psychicky připravený, že ty děti budou mít 24 hodin, a že si už asi odvykli. A že jim to zabere hodně času, a aby si srovnali priority. Jestli ty děti pro ně budou ta první priorita, protože takhle malý děti asi musej bejt ta první priorita. A jestli si okolo sebe stihnou udělat tým. Tým babička, děda, známý nebo zažádat.

(13:53)

Povídání, hlavně musí být ten kontakt mezi náma. Musíme mít prostor jakoby hodně s rodičema mluvit, povídat, vyprávět jim ty příběhy, co se jako dějou u nás, na co ty děti reagujou. Aby oni věděli, jaký ty děti vlastně jsou. Protože když jsou třeba jako u nás ty děti tři měsíce, tak jsou úplně jiný, než byli před těma třema měsícema.

Že jsou ty děti hodně ovlivněný tím, že bydlej na vesnici a ne ve městě. Že mají okolo sebe hodně zvířátek, že jsou okolo nich hlavně ty starší děti a to dřív neměly.

(14:41)

Přišla za ní malá holčička)

Co je nejdůležitější při práci biologickou rodinou?

Co si myslíte, že je při týchle práci nejdůležitější?



<p>Sanace rodiny a odborná pomoc</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
<p>(2:57)</p> <p>Myslím, že jo. Setkali jsme se po měsíci, co tu vlastně děti byly. Měli jsme setkání, kdy vlastně všichni přijeli, psychologka a všichni z Chrudimi. A ptali se nás. Já teda dělám zápisky, ale oni i ze začátku volali, jestli je všechno v pořádku, jak papírově, tak peněžně, tak s dětma. Prostě po všech stránkách měli takový jakoby obavy, jak to všechno. A když jsme měli nějaký problém, jakoby s dětma, tak máme kontakt na paní psychologku a můžeme se</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul>

na ni kdykoliv obrátit. Myslím si, že jsme určitě spokojení. My to nemáme s čím porovnat. Protože to jsou jakoby naše první děti v rodině, takže nevím, jestli je takový stav normální, nebo jestli jsme takhle hezky hýčkaný. My jsme na telefonech furt, když se nic neděje tejdén čtrnáct dní, tak hned někdo volá, jestli se něco neděje nebo jestli je vše v pořádku. Do rodiny taky jezdí.

(4:18)

Dobry. Vždycky se nás teda jako rodiče ptají, třeba Amálka se kterou máme smlouvu, která doprovází naši rodinu a stará se o naše děti, aby byli v pořádku, aby se v tehle situaci necejtily špatně, aby byly chráněný i oni i naše rodina.

Když jsme měli nějaký problém třeba s L. [Chlapec, který je v PPPD] a chtěla jsem, aby na to maminka nějak reagovala a byla na to nějak připravená, aby věděla, že je z něčeho rozhozenej, že může něco nastat. Tak tam jsou pozvaný rodiče o půl hodinky dřív než my, než tam přijedeme s dětma a probere se to s nima, aby ten

Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči

- ochota odborníků
- mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?

<p>kontakt by pro ty děti přínosnej, i pro ty rodiče samozřejmě.</p> <p>(5:13)</p> <p>Já si myslím, že by tam měli mít potřeby všechny ty tři složky, jak rodiče, tak děti, tak pěstouni, hlavně na tu krátkodobou.</p> <p>No, řekli nám, že to takhle jakoby bude, a že je to důležitý, samozřejmě. A bylo na nás a po nás vlastně chtěli, jak se teda děti jako ptaj, na maminku, na tatínka, nebo na ty děti okolo, na babičku na dědečka, a tak jsme to teda tak trochu uzpůsobili, jak to chtěli ty děti. A kdyby bylo vidět, že ty děti opravdu jako nechcou, tak bysme museli jako pracovat nějakým tím vyprávěním a povídáním a připravit to trošičku jinak, ale děti byli natěšený.</p> <p>(6:15)</p> <p>Je, určitě je. Oni i když se ty děti jakoby neptaj a jakoby nemluvej ze začátku a mlčí. Ale stejně když je vidíte hrát a posloucháte je, na co si hrajou a jak si mezi sebou povídaj, když je těch dětí víc. Uvidíte, že jim je smutno. I večer jsme chodili poslouchat. Děti si teda povídaly</p>	<p>Odkud si myslíte, že by iniciativa vzájemného kontaktu rodiče a dítěte v pěstounské péči měla vycházet?</p> <p>Je pro dítě důležitý kontakt s biologickou rodinou?</p>
--	---

<p>v postýlkách, abychom viděli, jaký mají dojmy z těch dnů a jestli se jim tady líbí. Tak jsme zjistili, že hlavně ta maminka, protože ta s nima v tý Vesce byla skoro měsíc, tak to pro ně bylo docela aktuální. A hlavně to si pamatovali. Hlavně V. [tříletá holčička v PPPD] Myslím si, že je to hlavně na těch lidech okolo a je to hodně individuální. A taky je hodně důležitý, co se vlastně stalo.</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>(7:04)</p> <p>To záleží na tom, jestli se ty děti budou vracet do rodiny a ke komu. Když se mají vrátit. Když se mají vrátit k mamince, tak</p>	<p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> </ul>

by tam ten kontakt s ní měl bejt jednou tejdně určitě. Tam už vlastně pracujou ty odborníci, protože musí a jakoby zhodnotit celou tu situaci. Je to strašně důležitý pro ten vývoj. Protože maminku a tatínka maj fakt jen jednoho, ty děti, i když se jim stanou sebevětší hrůzy, když to takhle řeknu. Stejně maj tu maminku a tatínka a stejně k nim budou tíhnout.

(7:45)

Je to vždycky trošičku krok zpátky. Protože pokud se v tý rodině něco stane a ty ti se jako potřebují na něco připravit, a my je vedeme a máme trošku jiný hranice, máme možná trošku přísnější hranice, ale zase víc toho hraní a trošičku volnýho času. Máme to trošičku jinak. A jelikož tyhle ty rodiče jsou dobrý, jsou strašně fajn, tak si o tom hodně povídáme. Tak si myslím, že je to dobrý, pokud to ta rodiče přijmou, jak ty děti teď žijou a když se ty děti vracej z toho kontaktu, a maj ty rodiče rádi, tak to bývá takový trošku uplakánkový. Ze začátku. Teď už to taky nemáme, po těch třech měsících, už děti vědí, že se zase vrátí, ale že zase k rodičům znova přijedou. a mm jo je to dobrý.

(08:46)

Mezi našima?

Asi rivalita ne, protože nejmladší je D. který teď bude 14. Naše děti se hrozně podivovali tý výchově, tý jiný mentalitě. Jiný zvyky, jiný mluvení.

Děti tyhle ty (*myšleno, ty v pěstounské péči*), mají za sebou ten svůj příběh, kterej nikdo z nás nezažil a jsme všichni trošičku šokovaný.

Ale rivalita asi ne. Naše děti se chrání, mají každý svůj pokoj. Hlídej si ty svoje věci, hlídej si ty svoje hranice. My to máme takový porozdělovaný, večer hodně trávíme s našimi dětmi, když ty malý usnou. My si povídáme a ptáme se jaký maj oni jako potřeby a pocity, aby se v tom cejtily taky dobře. Vysvětlujem a vysvětlujem. Každý den to takhle skoro je.

(10:05)

Ano jsou to sourozenci.

(10:13)

No, my máme takovej atypickej příběh. Asi ze začátku jsem měla takovej rozpor,

Nemám tu informaci, ale vy máte v péči sourozeneckou skupinu?

asi ze začátku jsem nevěděla, co se bude dít. Až si je zase přivezeme zpátky. Jestli budou hodně rozhozený, protože druhý den jsou hodně rozhozený, mají takový ty svoje emoce, smutek. Nebo jsou takový, no nerozuměj tomu. Takovejch jinejch věcí, ani oni nevěděli, že tohle budou mít, si myslím. Hodně se s nimi o tom povídá.

Moje. No někdy je člověk naštvanej a říká si, že by měl ... No ale na to máme ty odborníky, když mám nějaký divný emoce, tak vždycky volám, a ty lidi, který pracují s těma rodičema a ty rodiče chodí oba dva do porady, tak jim dávám, že tohle téma by bylo dobrý probrat s nimi, aby se děti vrátily k nim. A když je rodiče budou mít na víkend, tak aby se ty děti cítily dobře a neměli ten zmatek.

Ale je to dobrý, protože člověk má ty emoce, ale pak vím, že se mám na koho obrátit a mám to s kým rozebrat, tak volám třeba do Amálky. Nebo sociální pracovnice, co má na starost obě ty dvě děti, tak se jí na to ptám. Jsme v kontaktu. Ona mi to vysvětlí, pak vždy říká, že je to dobrý, a že to pošle do té poradny, aby věděli, co tam mají probírat.

Ono se to zdá složitý, ale není to složitý no, je to hodně o těch emocích. Ale děti, no jsou to děti, oni mají prostě půl hodinky takhle a za půl hodinky zase trošičku

<p>jinak.</p> <p>(12:23)</p> <p>Určitě by to pro ně měla být nějaká motivace do budoucna, co by si měli pozařizovat. Měli by bejt z těch návštěv schopný si uvědomit, jestli jsou jako schopný si vzít ty děti jako zpátky do péče, co ty děti budou všechno potřebovat. A jak se k nim do budoucna chovat a jaký cíle pro ty děti, pro sebe pro partnery, který maj. Takže si myslím, že je to hodně důležitý. Hodně důležitý.</p>	
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p> <p>(jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
<p>(16:18)</p> <p>No to já vůbec nevím. Já si myslím, že by jsme měli fungovat, jako když jedou děti k babičce a k dědovi na prázdniny. Tam</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p> <p>(jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p>



člověk přijede a ví, že je tam v bezpečí, že se tam ty lidi o něj postaraj, že ho maj rádi, ale zároveň ví, že se zas vrátí jakoby k rodičům. Ale tahle je mnohem těžší, protože třeba tady u těch našich dětí jako nikdo neví, kam se budou vracet. I když se všechno chystá a dělá se všechno pro to, jako že jo, ale ale, no. No a právě proto je ta krátkodobá pěstounská péče mnohem, mnohem složitější. Protože ty děti si nemůžete vychovávat k obrazu svému, ale k obrazu těm rodičům, aby jste je jako nevrátila a oni to jakoby nezvládly, protože budou jako úplně ty jiný děti.

(17:59)

Ne. My jsem vlastně dělali 1,5 roku přípravku. Ale v pěstounské péči jsme jako nikoho neměli. Je to naše první zkušenost. Chodila jsem hlídat do rodin. S dětma mám zkušenosti. Dělala jsem 2 roky s postiženými dětmi. Dělala jsem masérku, takže se kolo všelijakých lidí točím hodně dlouho. Bydlel u nás třeba můj bratr nebo synovec, ale to byly dospělý lidi. Ale takhle malinký děti ne.

Máte nějakou zkušenost s dlouhodobou pěstounskou péčí?

Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?

(18:47)

No, asi by mi všude řekli jako profesionál. Takže bych měla vědět, že bych neměla navázat takový ty citový vazby úplně, úplně, aby sme se z toho všichni potom nezhroutili.

Musím ale říct, jak my nemáme ty zkušenosti, tak se mě všichni ptají a my vlastně nevíme. To nejde nemít děti rád. Takže nevim, jestli na ně hledím jako na svoje synovce nebo neteře nebo... Já jen vím, že to jsou malý děti, který nás teď potřebují a mam je strašně moc ráda, i když nás teda taky zloběj, taky nám to tu obrací vzhůru nohama. Protože jsou malý a nikdo z našich dětí nebyl zvyklej na takový malý děti. Ale tohle je otázka, na kterou se jen tak nedá odpovědět.

(19:57)

Já se to snažím brát tak, že tyhle děti jsou u nás protože to potřebují. A kdybych chtěla uvažovat o tom, že bychom si je chtěli nechat a zažádala bych o dlouhodobou, tak furt mam takový, že by jsme pořád měli myslet, co by chtěli oni. Že by potřebovali mít ty mladý rodiče,

Jak to vidíte z vašeho pohledu, jak k tomu přistupujete vy?

<p>kterým je tak 29- 30. Takže teď se snažím přemlouvat sama sebe k té zodpovědnosti. Ale nevím, co bude, až někdo zavelí a řekne: „Tak a bude se připravovat na odchod.“ Jak to bude. Já doufám, že to všechno zvládneme, ale nemáme tu zkušenost.</p>	
<p>Vychovatelé/pěstouni</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> <li>• Máte nějakou psychologickou podporu?</li> </ul>
<p>(20:51)</p> <p>Myslím, že jsme byli připravený co nejlíp, co šlo. Jo mám tu brožurky, knihy kazuistiky, příběhy. Ale je teda fakt, že se asi na tohle nedá úplně storpocentně připravit. My teda máme pět dětí, myslím si, že teda máme dost zkušeností s dětma od nejmenších po ty nejstarší. Ale ty děti jsou jiný a mají ty svoje okamžiky, na který vás nikdo nepřipraví a musíte nějak zareagovat. Ale to jsou zase ty odborníci, to jdeme zase zpátky k tomu, že když opravdu nevim, máme literaturu, máme odborníky, můžu zavolat. A oni nám tak trošičku řeknou, co by jsme tak mohli.</p> <p>(21:54)</p>	<p>Myslíte si, že jste měli a máte dostatek příležitostí k tomu se vzdělávat? Byli jste dobře připravený na pěstounskou péči?</p> <p>Máte příležitost průběžně se vzdělávat? Máte možnost chodit na nějaký školení?</p>

<p>Máme. Jezdíme jednou za měsíc na kluby, který pořádá Amálka v Litomyšli. Tam jsou nějaký přednášky, nebo se tam jen tak schází samotní pěstouni. To je zase fajn, že když není nějaká přednáška, tak máme prostor na to, abychom se ptali, kdo jaký má zkušenosti a jestli by nám někdo neporadil. Což jsme teda, fakt teď ty dvě hodiny využila, že jsem se ptala. To je taky druh vzdělání, hlavní je, že se je na koho obrátit. Jezdí tam nějaký ty lektori, popovídat.</p> <p>Určitě.</p> <p>Víc by sme toho ani časově nezvádli, i když Amálka nám zase nabízí, že pokud bysme jeli za vzděláním nebo někam, tak oni nám nabídnou hlídání. Teď jedeme například do Zubří, s dětma s manželem. Budou tam mít dobrovolníky, mají tam připravený hry. To je tak vzdělávání na dva dny. Máme se pořád co učit. Každé další vzdělávání je potřeba.</p>	
<p>Role odborníků</p>	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>

<p>Návrhy na změnu</p>	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
<p>(23:32)</p> <p>No, nevím jestli jsem ten správněj člověk, kterej by to měl hodnotit. Myslim si, že by se mělo pracovat s rodinama, který maj sociální problém, nebo peněžní. Ještě dřív, než se ty děti někam odeberou, ještě než skončej u nás u pěstounů nebo v kojeneckých ústavech.</p> <p>Aby to bylo tak, aby rodiče nemuseli ty děti dávat pryč kvůli tomu, že nemaj peníze a nemaj bydlení, to zázemí.</p> <p>A azylový domy si myslím, že by neměli bejt jen pro maminky ale i pro tatínky. Protože tam se to strašně rozdělí a ty tatínkově si zvyknou, že nemaj ty lidičky okolo sebe, nemusej se až tolik starat. Myslim si, že to není správně.</p> <p>(24:30)</p> <p>My jsme na začátku. Ale myslím si, že jo. My ještě čekáme na nějaký ty zákony, protože ta novela ještě nebyla uzákoněna. Tak zatím za ty tři měsíce si myslím, že jo i pro děti.</p>	<p>Ted' ještě k současné situaci. V České republice s pěstounství. Co si myslíte, že je třeba změnit?</p> <p>Vy jste na finanční stránku narazila. Myslíte si, že jako pěstoun jste dobře ohodocena?</p>

Mám.	Je to tak, že nemusíte chodit nikam jinam do práce. Že máte prostor na to, se starat?
Osobní údaje	<p>Věk</p> <p>Jak dlouho jsou pěstouny</p> <p>Kolik dětí v pěstounské péči</p> <p>Problémy v partnerském vztahu</p> <p>Druh pěstounské péče (pěstounské péče x pěstounská péče na přechodnou dobu)</p>
<p>(25:05)</p> <p>Pocházím z B. u Poličky, kde je tedy velkej ústav pro mentálně postižený, takže jakoby ty zvláštní jiný lidi byli okolo nás od malička. A jelikož jsem vždycky hlídala děti po sousedech, tak asi ten vztah k dětem. No, a protože ráda pracuju s lidma a dělala jsem v tej A. S. pět let, tak to byl krůček k tomu, když naše děti takhle odrůstaly, Tak jsme tak jako uvažovali, co s těma všema věcma, a všema zkušenostma, no a tak jsme otevřeli noviny a tam byl ten inzerát. No, a manžel se přidal a už jsme se vezli. Ale uvažovali jsme i dřív. Je tu nedaleko dětskěj domov, a vím, že jsme jedny vánoce takhle volali, že by jsme si vzali na vánoce nějaký děti ale nakonec to nevyšlo.</p>	<p>A teď poslední otázky, jestli byste mohla říct něco o sobě. Jak jste se dostala k tomu, že budete pěstounka?</p>

<p>(26:53)</p> <p>Máme je chvíličku, jsou tady tři měsíce, i když na krátkodobou to není krátká doba vlastně. A je jim 3 a 5 a maj to štěstí, že se teda stýkaj s rodičema, že rodiče maj zájem jezdej a připravujou se, a snažej se trošičku, jak můžou, aby ty děti mohli mít asi zpátky, ne asi, doufám, že určitě.</p> <p>Dětské Centrum ve Vesce. A tam byly asi měsíc a byly tam s maminkou. Před tím byly s tatínkem a předtím žily s maminkou. Je to rozvedenej pár a víc bych vám asi neměla říkat.</p>	<p>A mohla byste ještě, pokud teda chcete, říct něco o dětech, který máte v pěstounský péči? Jejich věk aspoň a jak dlouho je máte?</p> <p>A tyhle děti k vám přišli z DD, nebo z nějakýho krizovýho centra?</p>
<p>Aha. Asi nic mě nenapadá</p> <p>Ono to asi znělo z mý strany všechno hodně pozitivně, ale je to hodně složitý, protože všechny ty rozhodnutí vlastně závisej na úřadech na soudech, na vyšetřování, pokud je tam. Je to strašně</p>	<p>No, a teď je to už opravdu úplně všechno, a jestli vás při tom rozhovoru ještě něco napadlo, co jsem vám nedala prostor říct, tak můžete říct teď.</p> <p>To je teda asi z mý strany všechno.</p>

<p>dlouhodobý, a jediný, co mě mrzí, jsou ty soudy, že je to takový dlouhý, a že čím dýl jsou ty děti bez těch rodičů, nebo prarodičů, je to pro ně horší. Těžko se třeba tříleté V. vysvětluje, že je s rodičema jen na chvíli, je to pro ty děti hodně složitý no.</p>	
--	--

### **Příloha č. 16: Přepis rozhovoru - Iva**

**Hlavní téma:** Kontakt rodičů s dětmi v náhradní péči **ODBORNÍCI**

<b>Vedlejší téma</b>	<b>Okruhy otázek</b>
<p>Sanace rodiny a odborná pomoc</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
<p>Síť podpory pěstounů není taková, jak vypadá například v zahraničí. Pěstounům dá hodně práce najít si podporu, musí se hodně snažit. Ale s očekáváním přijetí novely zákona se to trochu začíná měnit. Pěstounská péče by měla být doprovázená</p>	



<p>a pěstouni by měli mít možnost být zasyťovány službami. Neměli by na to být sami.</p> <p>U nás není moc velká vůle v kontaktu. Je to u nás daný trochu historií, že pěstounská péče u nás je chápána jako forma adopce. Je to u nás zažitý a na proces profesionalizace se kouká zkrz prsty. Je tu spousta fám. Rozpoutali je například kojenecký ústavy, dětský domovy. Např., že budou pěstounům domů chodit narkomanky maminky atp.</p> <p>Vůle k zprostředkování kontaktů tady moc není. Na přípravách pěstounů se o tom mluví, ale nemyslím si, že by odborníci byli za jedno a podporovali to. Z řad úřadů.</p> <p>Amalthea nabízí zprostředkování kontaktu, vytvořili jsme si k tomu vlastní metodiku. Několik let se tomu věnují a hledají neustále způsob, jak by se kontakty měli nastavit, protože je to důležitou součástí u pěstounů.</p> <p>(3:20)</p> <p>Již odborníci, který školí pěstouny by měli klást při školení důraz na to, že kontakt s biologickou rodinou bude probíhat.</p> <p>Důležité je rozlišit pěstouny „Adoptéry“ - ty pěstouny, který by spíš chtěli adopci, ale nějakým způsobem to nevyšlo.</p>	<p>Odkud by měla iniciativa kontaktu vycházet?</p>
--	--

<p>-ty biologickou rodinu nechtějí kontaktovat, zvláště u dlouhodobé péče</p> <p>U péče na přechodnou dobu je to samozřejmost.</p> <p>Mohdy by se dítě mělo vracet do rodiny.</p> <p>Rekapitulace: Pěstoun by měl být při školení připraven na to, že kontakt s dítětem s biologickou rodinou nastane. Je to součástí života dítěte a jeho identity. A že se bude pracovat na tom, aby se dítě do rodiny mohlo vrátit.</p> <p>Vize budoucnosti- hodně podporovat sanaci rodiny.</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>(8:34)</p> <p>Pěstoun není biologický vlastní rodič,</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p>

vykonává jen náhradní pěstounskou péči.  
Jsou zde určité zásady: Pěstouni by neměli špatně mluvit o vlastních rodičích dětí, neměli by nijak **zkreslovat** o nich informace.

Pracovat s ním **na knize života**. Dítě v rodině může mít protichůdné pocity.

Tím že dítě pozná svoje kořeny, bude si správně budovat svou identitu. Pokud se bude mlčet a rodina se nebude kontaktovat, dítě se bude neustále ptát, co udělalo špatně... Bude pochybovat o sobě a o celém světě. Jeho vývoj nepůjde správným směrem.

10:31

Záleží to rodina od rodiny.

Příklady pěstounů: (10:38)

Pokračuje příklad. (12:15)

Hodně těžký pro rodiče. A když pěstouni nechtějí kontakt, je to z toho důvodu, že vlastní rodiče se stydí, že selhali jako rodiče.

Příklad maminky, pěstounky adoptérky.  
(13:20)

Pro pěstounky je to těžký.

Mají čerstvou záležitost, Dvě děti v přechodné péči.

Amalthea podporuje pěstounskou rodinu a děti v té rodině, ale není tady služba, která

<p>by podporovala samotné biologické rodiče. S biologickými rodiči se nepracovalo. A i úřady ty rodiče odmítají, pro ně selhali. Odmítají je dál brát jako partnery, nechávají rodiče napospas. Ale Amalthea vnímá, že rodiče chtějí a mají o děti zájem, ocitají se ve dvojroli. Nemohou podporovat obě (pěstounskou i biologickou rodinu.)</p> <p>Chybí chuť státních orgánů podporovat rodiny, které selhali. Nutné, aby nastoupila organizace, která bude dělat sanaci.</p> <p>Mají zkušenost, že když maminky opakovaně selhali, tak mají úřady tendenci úplně je odepsat. A mají zkušenost, že jedna maminka zvládá až své osmé dítě. Díky azylovému domu v HK a podpoře Sanace rodiny. Protože do té doby se nesečkala s programem sanace rodiny, a do té doby ji nikdo nepomohl. Její sociální pracovnice je proti tomu.</p> <p>Amalthea nemá nárok na informace. Je to těžký ale někdy možná i lepší☺ Je to obtížný, protože nevědí, při kontaktech, jak rodiče mohou reagovat.</p> <p>Příklad o tom jak mají jasný zásad: (17:08)</p>	
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Vychovatelé/pěstouni</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> </ul>

	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu? (jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
<p>(5:09)</p> <p>Nejsou dostatečně připravený. Otázkou je, jestli pěstouni vůbec dostanou kontakt na NGO. NGO nepřicházejí jako první, nejdřív přicházejí státní organizace. Jestli pěstoun chce být pěstounem, musí jít na úřad. A právě od nich by to již mělo začínat. I úřady by měli dávat pěstounům kontakty na nestátní organizace, který jim jsou schopný pomoci.</p> <p>Když se někdo chce stát pěstounem a již od počátku je proti kontaktu s biologickou rodinou, je to samo proti sobě a je to špatně.</p> <p>Pořád je to náhradní rodinná péče. záleží to situace od situace. Nedá se to generalizovat.</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>

<p>Vztah se tam určitě musí navázat. Když bude dítě v dlouhodobé pěstounské péči, navážou se tam mnohem hlubší vztahy. Ale když rodiče budou vědět, že je u nich dítě jen na krátkou dobu nemohou se rodiče „zaháčkovat“ tak, aby pak dítě mělo problém od nich odejít. Důraz na podporu pěstounů z řad psychologů, supervizorů. Pěstouni by rozhodně měli mít supervizi, kde by mohli sdílet svoje pocity z pěstounství, protože není jednoduché navazování takovýchhle vztahů.</p>	
<p>Role odborníků</p>	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostatečný počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>
<p>(17:44)</p> <p>Začíná vznikat hodně organizací, které se zaměřují na sanaci rodiny. A tam je úroveň různá.</p> <p>Nemá to potvrzený, jen jsme se to někde doslechli. V neziskovkách musí mít VŠ, VOŠ zaměřenou na sociální práci, ale v některých charitách prý stačí jen tříměsíční rekvalifikační kurz.</p> <p>Záleží na tom, jaký organizace se na trhu udrží a jak budou ty služby kvalitní.</p> <p>V budoucnu bude práce s biologickou rodinou to nejzákladnější. Protože spousta rodin, který nemaj (mentálně, fyzicky) udržet standard a dostanou se do dluhů, dostávají se do exekutorského koloběhu.</p>	

-málo azylových domů  
-nevím o tom, že by bylo azylové zařízení pro rodiny. Ne jen matky s dětmi.  
Myslím, že systém na to není připravený. Systém pak rodinu rozdělí. Pak žena jde do az. domu pro ženy a muž do mužského a rodina se rozpadně.“  
Hlavně krize to ještě umocní.

Dělala jsem deset let kurátorku pro mládež /OSPOD)

Měla jsem přibližně 50 spisů, na kterých jsem dělala. A tady 5-6 rodin a jsem nejméně jednou měsíčně v rodině na 1-1,5 hod.

Máme kluby pro pěstouny.

2:20 –vyjmenovává co všechno amalthea dělá pro pěstouny a jejich děti.

Znám rodiny a děti v rodině, znám i jejich reakce. Mám s nima kontinuální práci. Mají zakotveno nejméně jedenkrát měsíčně návštěvu, pěstouni si to mohou přizpůsobovat, podle svých potřeb. Můžeme pracovat i s pěstounama, nebo jako celá rodina nebo jen jezdím za děčkama a mám s nima individuální práci. A tohle vše sociální pracovnice na OSPOD nemůže.

Ta má přístup k informacím, může jednat z hlediska pověření, může jednat s institucema. A my zase máme dobrovolnou činnost. OSPOD mají i

<p>složku kontrolní, to Amalthea nemá. Jednou za půl roku přijet na dvě hodiny do rodiny- to nemůžou zjistit vůbec nic. Myslím si, že to ani nejde aby byli v rodině jednou za měsíc, to nejsou schopný.</p> <p>.</p> <p>V am. mají peníze na vzdělání a během roku si můžeme vybrat. Nějaký vzdělání si platíme. Ale kolegyně s úřadu jezdí pouze na povinné semináře.- „metodický den“ Rozdíl ve financích a ve vzdělávání.</p>	
<p>Návrhy na změnu</p>	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
<p>(25:36)</p> <p>Amalthea spolupracuje se Skotskem, Anglií a Slovenskem.</p> <p>Podpora zrušení kojeneckých ústavů. A postupem času i zrušení DD do tří let.</p> <p>Vnímáme nedostatek pěstounů- mělo by být víc pověřených osob, který budou schopny dělat přípravy pro pěstouny.</p> <p>V pardubickém kraji- kraj si dělá přípravy pěstounů sám. Dělali jsme ve spolupráci s pard. kr a nadací Sirius přípravu pěstounů na okamžitou krátkodobou nebo dlouhodobou- přípravu profesionálních pěstounů. Mělo to úspěch a chtěli bysme v tom pokračovat.</p> <p>Mělo by být uzákoněno, kdo to může dělat</p>	



a za jaký finanční příspěvek.

Kvůli tomu, že ještě nefunguje novelizace, máme problém s pěstounama na přechodnou dobu, protože nejsou finančně zajištěny. Ty dva případy se zatím řeší s ministerstvem, aby doplatili částku, kterou pěstouni ztratili, protože museli přestat chodit do práce. Aby se nesnížila jejich životní úroveň.

I co se týče příbuzenecké pěstounské péče je chyba, aby příbuzný nedostávali ne děti příspěvky. Pak se může stát, že nebude ochota nechávat si děti.

Chtěla bych, aby se sjednotil systém náhradní rodinné péče pod MPSV. Je zbytečný, aby bylo speciální ministerstvo.

Začíná se s dětmama mluvit o tom, co by vlastně chtěli.

(33:00)

Děti by měli být připravený, jako je příprava pěstounů tak i příprava dětí. Jak vlastních dětí pěstounů, tak dětí v pěstounský péči.

(33:28) příklad jak to probíhalo u nich.

(33:50)

Nutné znát i historii pěstounů. Někdy si problémy z minulosti pěstouni vnášejí a

<p>vylévají na dětech. Tato informace by měli vědět odborníci (státní i neziskovky, který mezi sebou spolupracují). Aby ty informace měl poradní sbor, který bude přidělovat dítě. Jsou to citlivé informace, tak samozřejmě mlčenlivost.</p> <p>(29:01)</p> <p>OSPOD s pravomocema.</p> <p>Ospod bude vše řídit, ale bude zároveň brát pěstouny a ostatní organizace jako partnery.</p> <p>Případové konference</p> <p>-rozšířila bych je o rodinné konference</p>	<p>Co byste zachovala?</p>
<p>Zahraniční přístupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zkušenost se zahraničními přístupy</li> <li>• setkali se s americkým řešením tzv. visiting plans</li> <li>• nejlepší zahraničí řešení</li> </ul>
<p>(30:55)</p> <p>Máme jinou historii a jinak přemýšlíme. Nám nejbliž jsou Slováci, kde ústavní péče do tří let byla již dávno zrušena.</p> <p>Líbí se mi, jak to mají nastavený v VB. Je tam sociální pracovník pro dítě a sociální pracovník pro rodinu. Pracovníci spolu spolupracují a scházejí se na konferencích.</p> <p>Líbí se mi, že i děti (který to zvládají) jsou součástí případových konferencí a mohou si říct svůj názor.</p> <p>Příklad s kamarádem, který vyrůstal v DD</p> <p>(32:20)</p>	

<p>My za dítě nejen rozhodujeme a hlavně se ho na nic ani nezeptáme.</p> <p>Právě ze Skotska jsme si převzali přípravu samotných dětí. Jak vlastních tak pěstounských.</p> <p>Mluví se např. o zásadách bezpečnosti,</p> <p>Jaký si rodina vymyslí příběh</p> <p>(36:30) Povídání o tom jaký by ty informace měli být.</p> <p>(37:50) limity, jak se k dítěti v pěstounský rodině chovat.</p> <p>(38:20) o pravidlech v rodině a jak to vysvětlit nově přichozímu dítěti</p> <p>(39:25) co dělat když se jedno dítě svěří druhému s tím, že ho někdo týral a jak to řešit.</p> <p>(40:17) co když pěstounský dítě bude zabírat příliš mnoho pozornosti rodičů</p>	
<p>Osobní údaje</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• čím se zabývají</li> <li>• jak dlouho</li> <li>• přesná specifikace</li> </ul>
<p>(42:00)</p> <p>39, 2 děti (8 a 5)</p> <p>V Pardubicích jako kurátorka pro mládež 7 let pak 3 roky na oddělení prevence. Pracovala jsem v době, kdy nebyli státní organizace, prakticky jsem umisťovala děti do ústavů. Protože nebyli žádný</p>	

<p>podporující organizace. A vlastně pro děti co kradli a nechodili do školy ani jiný řešení nebylo.</p> <p>Potom tři roky na prevenci (chodili jsme do škol a vytipovávali problémový děcka.</p> <p>Trochu pokroková sanační práce.</p> <p>-získala jsem tím zkušenosti</p> <p>(44“00) jak spolupracovali s marketama a městskou policií.</p> <p>Udělal jsem si psychosociální výcvik Psychoterapeutický výcvik A supervize Mateřská 2009 v Amalthee NRP bylo něco jinýho, než co dělala doposud. Trvalo mi dlouho, než jsem do toho pronikla.</p> <p>Jsem zde velmi spokojená, protože pečují o zaměstnance Možnost supervize, kazuistický semináře, itervize Můžu sdílet svoje pocity, rozpaky, bezradnost. To jsem na úřadě nezažila. Řešíme případy týmově. Tím zaměstnanec nevyhoří.</p> <p>2 programy (3)</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Dobrovolnictví (49:30)</li><li>2. Sanace rodiny –Podpora rodiny 51:40</li><li>3. Centrum náhradní rodinné péče</li></ol>	<p>Čím se Amalthea přesně zabývá?</p>
--	---------------------------------------

<p>Podpora pěstounských rodin (59:52)</p> <p>Biokontakty☺-asistované</p>	
<p>Podporují kontakt jako důležitý, je třeba i služba vlastním rodičům. Dvojrole.</p> <p>Vlastní maminky brečí a my se ocitáme v dvourolí, protože máme podporovat pěstouny.</p> <p>Metodika se neustále vyvíjí.</p> <p>Problémy s rodinami, který doprovází a kterým jen pomáhají zprostředkovat kontakty s bil rod. (55:23)</p> <p>Pěstouni jen na kontakt –neutrální prostředí a pracovník, kterej to bude hlídat. Máme problém jestli i s nima pracovat. Neznáme rodiny a ani jejich reakce, pak je to hodně těžký. Pokud pěstouni odmítají doprovázení, máme strach, že se raději přestanou rodičema vídat, což je pro dítě ještě horší.</p> <p>Nemáme to ještě vyřešený, domluvili jsme se na tom ,že se budeme víc těm pěstounům nabízet a vysvětlovat jim to.</p> <p>Sami si vyškolili pěstouny a jak to bylo (60:00)</p>	<p>Co by chtěla dodat</p>

## **Příloha č. 17: Přepis rozhovoru - Lád'a a Kamila**

Vedlejší téma	Okruhy otázek
	Zkušenost s kontaktem s biologickým rodičem svěřeného dítěte <ul style="list-style-type: none"><li>• Vlastní pocity z této události</li></ul>
<p>Kamila:</p> <p>Tři kluky dva z toho jsou sourozenci. Mají dvakrát zkušenost s kontaktem. U sourozenců jsou rodiče zbavený práv. Pěstouni jsou zároveň i poručníci Jsou poručníci. Kontakt tam pak není vůbec žádný. Tak kontakt je tam jen podle toho co si kluci pamatují.</p> <p>Prvního D. dostali, když mu bylo sedm, do 4 let byl ve vlastní rodině a pak v klokánku. Tak jen z toho co si vlastně pamatuje, vzpomínky a porovnávání. Dovezl si fotku. Občas ji vytáhne... Vnitřně s tím hodně bojoval. Povídal si s pěstounama, o tom co zažíval. Snažili se spolu s ním se s tím vyrovnat a přijímat to.</p> <p>(2:07)</p> <p>Ze začátku „bojovali“. Někdo jim říkal, že s vlastními rodiči se soupeřit nedá. A to je podle nich pravda s rodiči se soupeřit prostě nedá. Je to prostě jejich součást života. A oni jsou druhá součást jejich života. Kamila se s tím vyrovnala, a když o tom chce vyprávět, sama ponoukne D. aby o tom začal a připomněl si to.</p> <p>Chtěli mu založit nějaký deníček, ale pak</p>	Jak se k tomu stavěli?

se k tomu nedostali. (3:38) „Je to na takové cestě. Kdy by sme rádi, aby ta jeho minulost, která prostě byla, tak aby jí nezahlodil, aby si jí bral, jakože to tak je, že se s tím nic dělat nedá. Že ty rodiče, který má, že tak jako ty biologický, že je prostě pořád mít bude. Jestli třeba někdy tu cestu bude chtít udělat. My jsme mu říkali, že když je bude chtít vidět, my mu bránit nebudem.“

Lád'a:

V D. je pořád otázka: proč ho vlastně zradili. Když je viděl na posled, slíbili mu, že za ním přijdou. Ale už je víckrát neviděl.

Pak si je vzali oni.

P. ten byl malej, když si je vzali, ani by svou mámu nepoznal, leda podle fotky.

U D. je to horší, hlavně v tom že neví, proč se to stalo. 6Ije i trochu v tom, že se to stalo i kvůli němu, proto je mu zatěžko o tom mluvit. I když se třeba snažíme.

Zjištění, který se postupně dozvídá a který, mu postupně rozbalují, aby to na něho nebylo moc.

(4:16)

„Tak je to vždycky hodně těžký, tak vždycky to jsou slzy a je to náročný, no“

Kamila:

Myslí si, že je to překonaný.

(4:27)- příběh o tom jak to bylo s D.  
odporem. Nejedl, chodil 5 m za nimi.

Než je přijal, tak to trvalo. Problémy  
s jídlem.

Myslí si, že se takhle projevoval jeho  
vnitřní vzdor.

Pět'a si to spíš vyjasňuje jak to je. Ale moc  
tím netrpí.

(5:36)

Jak to bylo s P. mamkou.

Lád'a:

Matku nikdy neviděli, Nikdy se jim  
neozvala, Jen vědí, že byla jednou u  
soudu, když jim byly kluci soudně svěřený  
do péče.

Lád'a i Kamila

(6:07)- popis co u soudu musí být. Říkala  
jim o tom jejich OSPODYNě. Ani se s ní  
u toho soudu nepotkali.

Kamila:

Mají Dominika- (4 roky). Mají ho rok.  
Ještě neměli ani soud. Jeho mamka, když  
jim ho svěřili, odvolala se, napsala jim  
srdceryvný dopis, že D. hrozně chce.

(7:02) Všechno řízení se protáhlo. Měla  
uplynout 3 měsíční lhůta aby jim přišel  
první papír o tom, že mají to dítě. Kvůli  
tomu dopisu se ta tříměsíční lhůta nijak  
nedodržela. (byli i prázdniny, a hlavně  
kvůli tomu dopisu).



Kamila je naštvaná a udivená z toho, jak jeden dopis, matky která se o dítě nestará, může zkomplikovat. Mají dítě ¾ roku v péči, nemůžou jet ani do zahraničí, ale protože na D. nemají vůbec žádný papír. A proto s ním nikam nemůžou jet.

Myslí si, že biologický rodiče, na to že mají tak dlouhé období, kdy jsou děti v ústavech umístěny. Tak nakonec pěstouni jsou ti, kteří nemají vůbec žádný práva a vše se hrozně dlouho protahuje.

A dítě samozřejmě nemá taky žádná práva, je to poslední, který se mohou ozvat.

Láďa:

(8:20)

Co ho nejvíc pobouřilo: Říkali jim, že dostanou zpětně všechny ty tříměsíční dávky. Ale tím jak se prošvihla tříměsíční lhůta, tak se změnili na sociálce programy, tak mu řekli, že dál jak tři měsíce pět nemohou. Byl naštvanej (8:49)

Kamila:

Kdyby to bylo první dítě, tak rodič nedostane mateřskou, zůstane s dítětem doma, bude půlroku bez dávek. A ten druhý by měl živit všechny.

Láďa:

Připadá si jako „dojná koza státu“

Kamila:

Za to co po nich všichni chtějí, všechna prověření...

Láďa:

Museli to nějak řešit přes krajskou sociálku. A ještě jim navrhli, ať napíšou ministrovi dopis, aby jim udělili výjimku.

Kamila:

(10:02)

Na prvním místě jsou práva biologických rodičů, který se o děti nestarají. Děti jsou umístěny v ústavech kde na ně vlastní rodič nemusí platit ale jakmile jsou do pěstounské péče, je jim něco vyměřeno a oni se tomu samozřejmě brání. A dělají vše proto aby děti umístěny nebyli.

Láďa:

(10:21)

Tohle by mělo být vyřízeno předem. Když děti jdou do pěstounské péče, tak by to mělo být vyřešeno.

Kamila:

Ve chvíli, kdy děti umisťují, obesílají rodiče, ale tohle by určitě mělo být vyřešeno před tím.

Láďa:

Pak je správné zrušit DD, protože pak můžou jít do pěstounské péče všechny děti.

<p>Druhá věc je, že nejsou pěstouni.</p>	
<p>Sanace rodiny a odborná pomoc</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
<p>(11:19)</p> <p>Lád'a:</p> <p>Jak v čem a jak kdy. Co se týče psychologické a zdravotní odborné pomoci, co se týče jejich kraje, je to super, Můžou si dokonce i psychologa vybrat. I na NRP mají pocit, že by jim se vším pomohli. Jednou toho využil i ještě před tím, než měli kluky, protože si nějak nebyli jistý. Ví, že i jiný pěstouni, řeší s nimi svoje problémy, i dokonce ne co se týká pěstounské péče ale i ohledně</p>	<p>Hodnocení odborné pomoci pěstounům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul>

<p>manželství. V ČB je to super. To cítí jako velkou podporu.</p> <p>Co mu chybí pro pěstouny jsou nějaké slevy pro pěstouny.</p> <p>Kamila: Někde četla, že jsou slevy na hradech a zámcích pro početnější pěstounskou rodinu.</p> <p>Láďa: Nebo třeba nějaký akce. Dělají třeba jen, že se jednou za rok sejdou a povídají si o něčem ale nepřijde mu to nic moc. Doslechl se v rádiu, že na lipně dělali pro pěstouny Lyžování s dětma. Ale to se k nim ani nedostalo</p> <p>Kamila: Bylo to pro omezený počet rodin.</p> <p>Láďa: Je to finančně náročný.</p> <p>(14:17)</p> <p>Láďa: U dvou starších, jak jsou zbavený práv, tak je to pasé. Ani ze strany rodičů není</p>	<p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• ochota odborníků</li><li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li></ul> <p>Jestli jim odborníci doporučovali kontakt s vlastní rodinou.</p>
---	--

<p>žádná odezva.</p> <p>Jejich maminka měla ještě nějak další a snaží se o něj starat.</p> <p>Jak je to do dneška, nemají s ní žádný kontakt. Pouze s tím soudem.</p> <p>Nikdy jim nikdo neřekl, že by se s nimi měli kontaktovat. Vždy je to na jejich rozhodnutí. Z ČB z NRP to řeší hodně individuálně. Je to hlavně na rodičích. Když z jejich strany není zájem, tak ze strany pěstounů tam zájem taky není.</p> <p>Kamila:</p> <p>Pro nás, my víme, že kdyby tam nějaký kontakt byl, tak to přinese vždycky zmatek těm dětem do toho života.</p> <p>(16:27)</p> <p>Láďa:</p> <p>Rozhodně ne! Ani pro jednoho z nich. Mají to udělaný tak že jim říkají maminko a tatínku. Ale nikdy je k tomu nanutili, kluci to vědí, že nejsou jejich pravý rodiče, vědí, že jsou rodiče náhradní. A berou to tak, a jsou za to i rádi, že nemají nějakou tetu. Ve škole nemusí říkat, že vlastně rodiče nemají....</p> <p>(17:20)</p> <p>Kamila:</p> <p>Je taková tendence.</p> <p>Láďa:</p>	<p>Myslíte si že to pro děti není pozitivní zážitek?</p> <p>Určitě s tím tedy nesouhlasíte? Některý odborníci kontakt s vlastní rodinou doporučují.</p> <p>Když s tím děti začnou, musí to pěstoun řešit</p> <p>Nepodporují kontakt</p>
---	---

Odborníci možná. Ale on to vidí, že pro ta děti je to obrovsky stresující. Ano, pokud rodiče tam nějak sami začnou, pak to pěstoun musí nějak řešit. To je něco jinýho. Ale pokud se sami nechtějí nějak kontaktovat, tak si myslím, že je to vysloveně špatně, je za každou cenu nějak kontaktovat. Nehledě na to že vlastní rodiče si je začnou různými způsoby kupovat a slibovat hory doly. A i pro pěstouny je to hrozně náročný. Co znají z doslechu, tak děti pak přestanou poslouchat a říkat jim, že pěstouni nejsou jejich pravý rodiče a že raději půjdou k mámě... A ta máma jim to slibuje, když se s nima setká. Kupuje jim... Je to hrozný. Je vděčný, že to nemusí absolvovat.

Všichni pěstouni, co slyšeli, tak se na tom shodnou.

Kamila:

Myslí si, že zdravý vývoj dítěte je takový, když dítě dokáže navázat trvalý vztah k jednomu pečovateli. Ať rodiče nebo pěstouni.

Vychvaluje klokánek a zatracuje DD.

Lád'a:

Je to znát. Příklad D, jak dokáže navázat vztah pomalu s každým. (19:26)

Kamila:

Jak je starší kluků vztah k tetám silný jak

<p>s nimi komunikovali.</p> <p>D. např. nevěděl ani jedno jméno tety z DD- jednou tam na směny.</p> <p>Lád'a:</p> <p>Pokud dětský domov tak klokánek.</p> <p>Pochvala, pochvala, pochvala.</p> <p>O tom jak měli dostat dvojčata. A jak se s nima snažili komunikovat. Byli s nima třikrát a nedalo se to prolomit, bylo to hrozně náročný. Možná asi dobře že to nevyšlo.</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?</p> <p>Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p> <p>(jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako</p>

	<p>náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
<p>(22:20)</p> <p>Láďa:</p> <p>Nedá se to říct obecně. Záleží to na situaci dětí a</p> <p>Kamila:</p> <p>Na právní situaci</p> <p>Láďa , myslí si že nejdůležitější je, aby dítě vědělo pravdu. Někde zaslechli, že to dítě je jejich.</p> <p>Kamila:</p> <p>Už se to moc neděje.</p> <p>D. si to nepamatuje. A říká, že se Kamile narodil z břicha. Dominik si to dohromady nedá, Má vlastní zkušenost, že by to šlo lehce naservírovat, když se vlastní rodiče neozývají. Daleko jednodušeji se to sděluje malinkým dětem, tak, že to tak je. Na školeních jim říkali, že se má říkat pravda. Myslí si, že v dospělosti je to hrůza, když to zjistí,</p> <p>Snaží se o tom otevřeně mluvit.</p> <p>Byli jednou v Praze a kluci se chtěli do klockánku podívat, jak za tetama a kamila si myslí, že tak za sebou chtěli uzavřít jednu kapitolu, chtěli se přesvědčit, že v jejich postýlce už někdo leží, a že tety se už starají o někoho jiného. 6e tam prostě</p>	<p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu?</p>



nepatří.

Lád'a:

Je to fajn, že se za ně neschovávají. Nedělá klukům problém o sobě říct, že jsou z klokánku. I pěstouni s tím nemají problém, je to pro ně příjemnější říct to rovnou, aby ostatní viděli, že je to pro ně otevřený a nemají pak problémy s tím, jak se k nim chovat. Je lepší to říct a je to vyřízený.

Kamila:

Taky se občas člověk setká s negativní reakcí, ale vesměs jsou to reakce pozitivní.

(25:50)

Kamila:

Dlouho s tím bojovali. Vlastní mít nemůžou a tím že si berou cizí děti, nechtějí tím řešit svoje problémy. Prvotní je to, že chtějí dětem do života dát, to co neměli šanci dostat. (26:30)(př s domovem na půli cesty)

Pro dítě z DD je to hrozný že po 18 nemají za sebou nic, žádné zázemí. Cítí jako osobní životní naplnění že děti mají. Nevidí rozdíl v tom, že nejsou vlastní.

Lád'a:

Je to individuální. Oni se postavili do role rodičů, ale ne vždy to jde. Když si brali D., měl obavu, jak to dopadne. Sám neměl

Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?

<p>dopředu představu, jak jim bude říkat. D. se ptal: „ty seš můj tatínek?“</p> <p>Na začátku mu říkal této.</p> <p>Kamila:</p> <p>Starší kluky když si přivezli tak jim nabídli, aby jim říkali křestníma jménama. Myslí si, že je rozdíl, když pěstouni mají vlastní a pěstounské děti.</p> <p>Lád'a:</p> <p>Je to individuální. Vztah by měl být hodně otevřený. Seběmenší uzavřenost děti hrozně vycítí a tvoří se tam bariéry. Každý večer si říkají pocity za den.. Tím se otevrou, uvolní a mohou vyplavovat různé věci.</p> <p>Kamila:</p> <p>Nejstarší musí vědět vše co se děje.</p> <p>Lád'a:</p> <p>Nemohou si nic říct, dokud nespí.</p>	
<p>Vychovatelé/pěstouni</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> <li>• Máte nějakou psychologickou podporu?</li> </ul>
<p>Role odborníků</p>	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>

(30:46)

Lád'a:

Neví, jestli jsou kompetentní.

Kamila:

Mají vynikající sociální pracovníci

Lád'a:

Z jejich pohledu je jich v jejich místě dost.

Když potřebují, nemají problém. Myslí se že spíš by měli být terénní pracovníci pro samotný rodiny.

Kamila:

Je to ale tam hrozně těžký

Lád'a:

Měli by být odborníci v rodinách kde to alespoň trochu jde.

Někdy si myslí, že by to určitě šlo.

Kamila:

Myslí si, že v Azyláciích je víc pravděpodobné že se něco změní.

Lád'a:

Dělal v azyláku pro matky s dětma. Ví, že to funguje ale ne u každýho. Tak jedna desetina. Záleží ta na soc. pracovníku. Když bude domu docházet sociální pracovník, který to „nalajnuje“ ale problém je, že to nefunguje. Ale šlo by to.

Kamila:

Problém těchto rodin je, že i rodiče jsou

<p>z dětského domova. Neví, jak vlastně rodina funguje.</p> <p>Lád'a:</p> <p>Sociálních pracovníků v jejich místě je docela dost.</p> <p>Vidí mnohem větší v duchovním rozměru v tom zranění. To je největší problém, na který se ani nepoukazuje. Na ten nikdo nemyslí. Protož dítě jako takový, když se rodiče rozvádí, berou děti jako něco normálního a vyrovnávají se s tím, Ale to jak se s tím ty děti vyrovnávají. Tím se nikdo z hromady sociálních pracovníků a psychologů nezabývá.</p> <p>Nikdo se nezabývá tím, že jsou děti zraněny. I když se děti dají do adopce nebo pěstounské rodiny, neřeší jejich problém, který si s sebou nesou celý život. Je to obrovský ublížení, kterého se na nich někdo dopustil. Jsou tu práva rodičů, ale práva toho dítěte, kterému se ublížilo nikdo moc neřeší. To si myslí, že je největší problém toho pěstounství. Pořád to dokola řeší (u svých kluků)</p> <p>(36:24)</p> <p>Lád'a:</p> <p>Na tohle se připravit nedá. Ani to nejde. Ani psycholog to kloudně nedokáže. Zjistí u dítěte diagnostikovat, ale aby to vyřešil, to by tam to dítě muselo dlouhodobě docházet, aby s ním psycholog mohl pracovat.</p>	<p>Jsou dobře připravený na situace který budou řešit?</p>
--	--

Kamila:

Zkušenost z pěstounských rodin:

Znají velkou pěstounskou rodinu, kterou trochu znají. Tam mají romské děti a ten nejstarší, začal velkou trestnou činností. A tohle na těch přípravách nezaznělo. Další taky. (syn se zadlužil) to co se může stát. To že tam jsou vnitřní zranění dětí, který pak můžou v pubertě vylézt takovým způsobem na povrch, o tom se nemluví. To jim někdo řekne až z vlastní zkušenosti. A to bývá častá zkušenost. Kdo jim pak pomůže a jak se tomu dá předejít? To jim už nikdo neřekne.

Láďa:

Tomu se dá předejít, ale museli by se řešit vnitřní zranění dětí. Ale to je o duchovním rozměr ani ne o psychologii jako takový.

Kamila:

Člověk nedohlídne , jaká ta rodina byla. různé závislosti atd. Co si ty děti i nechtěně „můžou táhnout“. A neí jak to rozkrývat a uzdravovat. aby děti mohli žít normální život. To ani nejde obsáhnout vzděláním, to je to kde se prolíná psychologická oblast s tou duchovní.

I romské rodiny jsou hodně nečitelné. Když řešili jestli jim nebude vadit romské dítě.

<p>Lád'a: Původně vůbec romský nechtěli.</p> <p>Kamila: A člověk ani neví, co může a nemůže přijít. U D. jim řekli, že ani romský není, a že má možná nějaký maďarský předky. A stejně v rodném listě otce vedeného nemá. Stejně jim to nikdo neřekne.</p> <p>Lád'a: Snaží se to nějak zaobalit.</p> <p>Kamila: Zkušenosti a trestnou činností bylo i u čistě bílých dětí. Problematika je v každý rodině.</p>	
<p>Návrhy na změnu</p>	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> <li>• kde je možné hledat inspiraci</li> </ul>
<p>(40:54)</p> <p>Kamila: Mají výhodu, že jsou poručníkama a tedy zároveň i zákonní zástupci. Pěstoun není zákonný zástupce. Vemte si, že jakýkoli papír, který mi podepisujeme ve škole, tam je všude podpis zákonného zástupce. Už jenom to, že jsme podepsali u P. odklad ve škole, my jsme to podepsali,</p>	<p>Co je třeba na současné situaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• změnit</li> <li>• zachovat</li> </ul> <p>kde je možné hledat inspiraci</p>

škola to akceptovala, ale nemusí, to je na tom zařízení jak to vezme. Správně bysme měli žádat o podpis biologickýho rodiče, ale to ani nejde kolikrát. Když máte podepsat třeba přihlášku někam.

Lád'a:

Zákonným zástupce je ale soudem nařízeá OSPODyně. Městský úřad ej zároveň opatrovník

Co je špatně nastavený je: Moloch přebírání dětí. (43) Kde jsou pěstouni všude jako nejposlednější, ty který zastávají roli státu a snaží se pomáhat hlavně dětem a pak jim to hodí na hlavu, Ale zase sociální pracovníci jsou u nich hodní.

Všude je vlečou

Kamila:

Vadí jí, že když dohází k soudu, tak musí jít k soudu. Nerada chodí k soudu, tam chodí lidi, co něco řeší, ona nic neřeší, jí jsou ty děti přidělovány. Proč by tam měla jít jako k soudu? Na pěstouny jsou někdy daný všechno vyšetřování před tím. Neustále dokládají nějaký papíry.

Lád'a:

Na každá dítě třikrát musí přikládat nějaký papíry. Někdy si člověk připadá, jako kdyby někoho zabil. Od soudu jim ještě než vůbec začal, přišla žádost na doložení

nějakých papírů.

Kamila:

Co si asi na poště o nich myslí?

Láďa: (45:20)

I psychologický vyšetřování! Chápe obavy úřadů, aby pěstouni byli v pořádku. Pokud už se někdo rozhodne být pěstounem a ví, do čeho jde, není to žádná sranda. Do toho se nikdo nehrne, pochopí, že kdyby chtěli být všichni pěstouny, tak pochopí, že chtějí dělat výběr, ale jsou to hrozný psychotesty. A při tom rodičem se může stát kde kdo.

Kamila:

A pak tyhle rodiče mají přednost před pěstouny. (Viz příklad s D.)

Láďa.

Někdy mu to přijde dotažený do krajnosti: Jak se jich zbavit.

Kamila: (Když jsme kluky přijímaly, tak jakoby, co se zohledňuje, na co všechno, aby vybrali pro to dítě tu pravou rodinu. To se mi líbí, že se nevybírám prostě pro rodinu dítě, ale pro dítě rodiče, rodina. Prostě zohledňují to, že dítě je nějaký a aby se do té rodiny hodilo, aby se tam hodilo vzhledově, barva očí a tak dále. Je to fakt promáklý.



Líbí se jí, když kluky přijímali, co vše zohledňují. Aby vybrali pro dítě tu správnou rodinu.

Aby se tam hodilo vzhledově...

Láďa:

Ale zase jak kde, v jiných krajích to tak nemusí fungovat jako u nich.

Kamila:

Co se setkala s lidma, který pracují v této oblasti, nebyl tam jediný, kdo by do toho nešel i srdcem. Když byli pro Dominika. Cítila, že nikdo z nich to nebere jen jako práci ale jde jim i o dobro dětí

Láďa:

Než se dostali k D., museli se projít dvěma psychologickými testy.

Je to kraj od kraje: Když přijeli do olomouckého kraje, první co bylo tak jim paní říkala, že se diví, že jejich krajský úřad je pustil někam jinam. Že takový pěstouni jako jsou oni si nechávají pro sebe. Uvědomil si, že tam asi není něco v pořádku. Není to úplně košer... „Nefunguje to tak jak by mělo, ale je pravda, že to není tak hrozný, všude se snaží tak je to tak jako...“ (48:49)

Kamila:

Nemohou posoudit časový hledisko. Dostali docela rychle odpověď na obě

<p>žádosti, Není to tak u všech. Romský etnikum, napíše tak jeden z dvaceti žadatelů.</p> <p>Lád'a: Nevědí, co na ně z psychologických testů vyjelo. To jim nikdy neřekli. Všichni si o nich čtou, o tom jaký jsou. To ho mrzí. Zeptal se na to a nic. Že jim to radši neřeknou.</p>	
<p>Osobní údaje</p>	<p>Věk</p> <p>Jak dlouho jsou pěstouny</p> <p>Kolik dětí v pěstounské péči</p> <p>Problémy v partnerském vztahu</p> <p>Druh pěstounské péče (pěstounské péče x pěstounská péče na přechodnou dobu)</p>
<p>(50:16)</p> <p>(50:40)</p> <p>Zvažovali o tom, ještě než nějaký kluky měli a oni jim řekli, že to nejde, pokud nemají předešlou pěstounskou zkušenost. Je to prý náročný. Možná by si to i dovedla představit, když s tím člověk počítá, tak se na tom může představit a funguje jako nějaká teta. Jestli by to mělo nahradit DD do 2 let. je to určitě dobře, ale nejsou si jistá jestli jsou schopný pokrýt tolik (4000) dětí. Myslí si, že je to ještě nedomyšlený.</p>	

<p>Lád'a:</p> <p>Až za to začnou hodně platit, tak bude takových pěstounů hodně. Každý si bude chtít na rok na dva přivydělat. Ale to by pak museli zrušit všechny ty psychotesty, aby se jim jich tolik přihlásilo.</p> <p>Má na to jasný názor: Je naprosto proto, aby dětský D. byli zrušený. Další věc jestli na to má stát zabezpečení (technicky. Jinak myšlenka je dobrá.</p> <p>Je pro, je to lepší. Nebo DD nahradit klokánkama Ale DD co viděli, ta tahle cesta je špatná.</p> <p>Rušit DD nemůžou, protože děti není vážně kam dát.</p> <p>(54:33)</p> <p>Kamila:</p> <p>Kolik lidí přijme dítě do své rodiny, to cizí. Každý jim říká jak je obdivuje ale není to o obdivu, ale o tom, jestli ten krok dotyčný udělá. Přemýšleli o tom, jestli kdyby měli vlastní děti, jestli by do toho šli.</p> <p>Lád'a:</p> <p>Neudělali.</p> <p>Bylo to složité, chtěli mít vlastní, ale nešlo to. Od doby kdy se vzali, tak e zaobírali myšlenkou o pěstounství</p> <p>Kamila:</p>	<p>Něco sobě a jak se dostali k tomu, že budou pěstouny</p>
---	---

Stejně jako asi každé v některé fázi svého života.

Dostala se v Brně do kontaktu s jednou pěstounskou rodinou. Různé kontakty.

V Pohořelicích v domě na půli cesty.

Láďa:

Zráli k tomu a pak se tomu hrozně bánili.

Řekl by, že to dospělo do stavu, kdy by bylo potřeba udělat to rozhodnutí a řekl by, že se tom bránili. Až se vztekali, že do toho nepůjdou.

Když by v pubertě, tak chtěl mít 12 dětí a pak když vidí rodiny kde to je, tak neví, jestli by do toho šel. Pro něho bylo těžký přijmout myšlenku, ohledně vztahu k dětem. Dlouho se v něm tlouklo přijmout ty děti za své. Myslel si, že by s tím měl problém, nebyl by toho schopen. Dlouho bojoval. Až jim pán Bůh řekl buď, a nebo.

Kamila:

Byli na jednom umělém oplodnění, ale to nevyšlo a pak druhý a to nevyšlo a to byl zlom kdy si řekli, že ta cesta má vést asi jinudy.

Láďa:

A když řekli jo, tak to bylo tak obrovský uvolnění. Obrátil se jim život naruby. A když řekli ano, jdeme do toho.

Kamila:

<p>Člověk našel svou životní cestu.</p> <p>Láďa: S klukama je to super. Svoje vlastní by si člověk nevymyslel.</p> <p>Kamila: Mají vyjímečné děti. Šikovný, chytrý, není to úplně samozřejmost. Mají samý jedničky... Vnímají i ty lidi, který potkávají, jako takový požehnání.</p>	
--	--

### **Příloha č. 18: Přepis rozhovoru - Marta**

**Hlavní téma:** Dítě v pěstounské péči a jeho vlastní rodina **ODBORNÍCI**

<b>Vedlejší téma</b>	<b>Okruhy otázek</b>
Sanace rodiny a odborná pomoc	<p>Hodnocení odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostupnost</li> <li>• intenzita</li> <li>• odborná pomoc řeší problémy, které jsou podle nich aktuální</li> </ul> <p>Pomoc při zprostředkování kontaktu s biol. rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ochota odborníků</li> <li>• mohou odborníci úspěšně pomoci vyřešit problém, který sami pěstouni/ vychovatelé nezvládnou?</li> </ul>
(0:24) Tak obecně si myslím, že jí je, speciálně	Takže já bych se Vás nejdřív chtěla zeptat na hodnocení odborné pomoci pro pěstouny. Jestli si myslíte, že jí je dostatek, že je dostupná a jestli odborná pomoc řeší to, co pěstouni vnímají jako problém.

v rámci pěstounské péče, že jí je dostatek. Že záleží třeba i na pěstounech, jestli jsou ochotni tu pomoc přijímat, a jak se k ní staví. Jestli jí přijímají jakoby jako běžnou součást, protože tak je to jako myšleno. Dostat se k ní, se mi zdá, že je velmi jednoduchý, zvláště teda v Praze. Tu informaci teda dostanou na každém OSPODu, nehledě na to, že většina pěstounů, jsou sami informovaní v rámci internetu. Jsou schopní vyhledat si ledacos, a myslím si, že jim hodně pomáhají takový ty sdílení společných problémů v rámci té pěstounské péče. Což skoro každý to občanské sdružení, který se věnuje náhradní rodinné péči, tuhleto složku nabízí. Takže si myslím, že ano. Čím dál tím víc je to vnímán jako běžná součást a ne jako že: „Panebože, když půjdeme někam je to špatně, nezvládneme něco.“

(1:45)

No já mám teďka málo, málo takových rodin. Abych jako teďka nemluvila ze své současné praxe. Většina pěstounských rodin, který teda tady vedeme na OSPODu, tak jsou v rámci rodin, a tam to teda funguje trošičku jinak. Mnohdy trošičku hůř, než když je to cizí vztahy, ale je to taková jakoby specifitější oblast, chce to vyhledat organizaci, která se tomu cíleně věnuje. To já teda můžu mluvit třeba za NATAMU, která poskytuje asistovaný styk, v neutrálním prostředí. Někdy je to bariéra spíš pro tu původní rodinu, než pro pěstouny, který to vnímají jako takovou svoji ochranu a cítí se v tom prostředí dobře. Pro rodiče tohleto může být mnohdy jako bariéra, ale jestliže chtějí, tak to jako bariéru nevnímají a překonají to. Ale tak jako pěstouni, jsou v určitým psychickým stresu, tak ty rodiče možná ještě ve větším. Protože oni jsou ty,

A ještě pomoc při zprostředkování kontaktu s biologickými rodiči. Jestli si myslíte, že odborníci jsou k tomu ochotní a nebo jestli pomůžou vyřešit ten problém, který pěstouni samo nezvládnou, když se jakoby naskytne ta možnost toho kontaktu s biologickou rodinou. Když dítě, nebo rodič kontaktuje pěstounskou rodinu.

<p>který tam nějak selhávali, a teď nějakým způsobem chtějí navázat ten kontakt a pohlíží se na ně jako na ty v uvozovkách špatný. Tak ono je to jako obojí, ne jenom ty pěstouni ale ono jako i nazpátek. I ty rodiče to mají nesmírně složitý. Ač se to z pohledu společnosti zdá, že prostě, no : „hold ste něco udělali špatně, tak musíte jako nýst tu zodpovědnost.“ Samozřejmě to tak je , ale v těch konkrétních danejch momentech třeba chápu že třeba nějaká matka, třeba když, nějaká feťačka se třeba vyhrabe z něčeho a třeba když po třech, čtyřech letech se objeví a není ještě zbavena rodičovský zodpovědnosti, že by měla třeba zájem setkat se se svým dítětem, tak to musí bejt obrovskej tlak na psychiku a na zvládnutí týdljetý situace. Takže oni potřebujou podporu jako obě dvě strany. No nehledě na to dítě.</p> <p>Ale je to tak strašně individuální, jak to dítě žilo, jak bylo starý, když se do tý rodiny dostalo, to jsou jako fakt specifika danýho případu. Je to mnohdy složitý, ošetřit to na všech stranách dobře, kvalitně, aby to bylo ku prospěchu hlavně toho. Zájem dítěte nadevše.</p>	
<p>Role biologických rodičů</p>	<p>Stojí za to budovat vzájemný vztah mezi dítětem a jeho rodičem?      Jaký to má vliv, podle jejich zkušenosti/názoru, na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vývoj a výchovu dítěte</li> <li>• celou pěstounskou rodinu/rodinku (DD)</li> <li>• sourozenecké vztahy</li> <li>• samotné pěstouny/vychovatele</li> <li>• na další fungování rodiny</li> <li>• biologické rodiče</li> <li>• okolí (kamarádi dětí)</li> </ul> <p>Jak je třeba pracovat s rodiči dětí v náhradní rodinné péči?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• co je při této práci nejdůležitější?</li> </ul>
<p>(4:25)</p> <p>No, tak zase jako, ze současný praxe</p>	<p>Dobře a teďka se dostáváme k roli biologických rodičů a kontaktu s celou rodinou. A chtěla jsem se zeptat, jak vnímáte, nebo jaká je praxe s umístováním sourozenců do pěstounský péče.</p>

nemám teď jako žádný případ. Řekněte mi, jak to myslíte teda.

(5:08)

Tak určitě, v každém případě je to hendikep. Teďka teda mam případ, kde se dobře rozbíhá kontakt biologická rodina a pěstouni, tak tam jsou teda sourozenci ale polovlastní... *(příklad z praxe sourozenci byli rozděleni, ale vzájemně spolu komunikují, je to ale vyjimečný případ)*

(7:11)

Obecně si myslím, že se tohleto hledisko vždycky uplatňuje, nerozdělovat sourozence. A že jsou to výjimečný případy, zvláště v dnešní době, kdy se přikloní k tomu, že se ty sourozenci rozdělí. Samozřejmě je to otázka především pro psychologa, aby to dokázal, dobře vyřešil, aby to zvážil, jestli je to pro ty děti skutečně dobrý, aby je rozdělil tomu jednomu dítěti třeba umožnit, aby žilo v plnohodnotný rodině, když je tam třeba nějaký větší věkový rozdíl, nebo zdravotní hendikep těch ostatních. Fak t si myslím, že se to musí dobře zvážit.

*(shrnutí to co již bylo řečeno)*

7:56

Když jich je třeba sedm, tak zase aby se našla pěstounská rodina, aby si vzala sedm dětí, je to problém. Samozřejmě, když se podaří v rámci toho rozdělení udržet ten kontakt, je to ideální. Ale určitě se to nedělá šmahem: „n o tak jako dobrá Mařenku dáme ta, Pepička dáme tam, a tečka.“

(8:27)

No tak určitě. Záleží to teda hodně na tom, jestli i ty rodiče maj nějak tu snahu, nějakým způsobem sanovat ty svoje

Dobře, myslím, že když jsou dva nebo tři sourozenci, kteří jsou vhodný do pěstounské péče, jestli je možný je rozdělit, nebo jestli můžou bejt umístěný jenom společně, a jestli to pro ně není hendikep.

A teďka ke kontaktu s rodiči. Myslíte si, že to stojí za to, budovat vzájemný vztah mezi dítětem a rodičem?



poměry. S tím, že teda ne vždycky se nějakým způsobem zadaří, ale i tak přesto, pokavad je ten kontakt udrženej, tak to má smysl. ale záleží i na věku dítěte, když se třeba nějaký dítě dostane do pěstounský rodiny třeba ve věku jednoho roku, když třeba rodiče daj cíleně souhlas jen s pěstounskou péčí, a pak se ten zájem nějak vytratí, je to věcí OSPODu, aby to nějak ošetřilo třeba zbavením rodičovský zodpovědnosti. Aby se s tím případem dál pracovalo.

Ale jestliže je to tam nastavený, a zase záleží z jakýho důvodu ty rodiče nezajímaj, jestli je tam třeba jen nějakěj zdravotní hendikep a ty rodiče nejsou schopni se postarat ale jsou schopni jako rodiče aspoň z části tomu dítěti něco jako rodiče poskytnout, Tak si myslim, že to vždycky nějakěj ten význam má.

Ale když jsou ty děti starší a to je prokázanej, že jim neustále běží hlavou ta původní rodina. To tam prostě v nich pořád je. A to prostředí maj třeba i idealizovaný. A má to pro ně jako obrovskej význam hlavně do budoucího života, do dospělosti.

Takže pokavad to lze zachovat, tak aby to teda nějak nedrhlo nesmyslně, (*kontakt jednou za rok*), tak to smysl nemá pro nikoho.

(10:18)*paní od vedlejšího stolu*

(10:54)

Dobrý je prostě právě přibírat lidi. Když v tom třeba participuje víc organizací, který jsou ochotný a schopný, tak vždycky víc hlav, víc ví. Víc názorů víc postřehů, víc možností, takže nenechávat si to sám pro sebe.

(11:17)

(*Paní, co domluvila rozhovor, s omluvou odchází*)

(11:46)

Tak zase jako samozřejmě, všechno individuální. Hodně záleží na tý přípravě a na tom, do čeho ty lidi do tý pěstounský

A chtěla jsem se ještě zeptat, jaký si myslíte, že to má vliv na pěstounskou rodinu. Tyhle kontakty.

péče jdou. Pěstounská péče u nás je vnímaná jako takový horší osvojení. Dítě dostanete, máte ho, ste hold je trošku omezený v tom co smíte nebo nesmíte jako pěstouni, no tak vono třeba dopadne tak, že rodiče budou zbaveni, no a pak budete poručníky, a tak si můžete dělat skoro co chcete, a tak když já nevím, třeba budete chtít dítěti prodat třeba barák, nevím žádný dítě žádněj barák nemá, tak to bude muset schválit soud. Takže vlastně pěstouni fungujou více méně jako osvojitelé, akorát na to nemaj teda ten papír. Jsou od státu dotovaný, sem tam strpí návštěvu sociálních pracovníc. A prostě nějaký zásahy z venku. Takhle doposavad mnohdy ta pěstounská péče šla.

Myslím, že už se to teď mění, nejen s připravovanou novelou, o který se dlouho mluví, ale i lidi v terénu, že to přijímaj tak trochu jinak. Že už se to dělá tak, že pěstounská péče, myšleno, že to dítě nějakym způsobem s tou vlastní rodinou je prostě spojený, a že tam něco se odehrávat bude. V jaký míře, to potom je vždycky individuálně.

No, tak teda záezí i na tom, jak ty pěstouni jsou v rámci tý přípravy, jaký se jim dávaj informace, aby si uvědomili, že když teda budou pěstouny, tak že to dítě skutečně není jakože do osvojení. Že musí v každym případě počítat s tím, že tam ta rodina může nějakym způsobem vystupovat. To si myslím, že je to hlavně ten základ.

Je důležitý, aby se jim to opakovalo, stejně jako malýmu dítěti. Ty věci se jim nejen musej říct, ale neustále opakovat. Takže i s pěstounama v tomhleto smyslu neustále pracovat. Že jsou pěstouni a ne osvojitelé.

No a je to všechno individuální. Někdo to vnímá, jako že je schopen ten zájem dítěte vnímat jako opravdu zájem dítěte. Vono se to jako zdá: „No on je na odpoledne s maminkou, pak přijde, neposlouchá, lítá,

<p>blbne, pak si tady o mamince nějaký báje vybájí. Když ona je hrozná, tohleto, támleto“</p> <p>Záleží to prostě na těch lidech, jakým způsobem to vnímají, že to dítě ty potřeby má a dobrý je, když se těm pěstounum v tomhleto poskytně podpora psychologa, aby si to dokázali sami pro sebe prostě srovnat. A že tohleto tomu dítěti umožní, že mu vlastně jako do života poskytují do života totéž, jako když mu dávají lásku, a starají se o něho, že prostě to dítě, na to to právo má. Když já mu v tom nějakým způsobem bráním, nebo to nějakým způsobem hatím, ať už třeba nevědomě, tak to není dobře. Ta situace je mnohdy těžká a oni to nejsou schopni jako nazít, protože když jsem v něčem, nevidím to z venku. Takže je dobrý, když v těchhleto situacích, který jsou jako těžký jsou schopni tu podporu, která se nabízí jako přijmout.</p>	
<p>Role pěstounů/vychovatelů</p>	<p>Vychovatelé/pěstouni</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vzdělání</li> <li>• je dostatek příležitostí a možností průběžně se vzdělávat?</li> </ul> <p>Jak by mělo dítě vnímat pěstounskou rodinu? (jako dočasný pobyt, než se v biologické rodině vše urovná/ vlastní domov/ jen jako náhrada)</p> <p>Jaký vztah by měli vychovatelé/pěstouni k dítěti zaujímat?</p>
<p>(15:02)</p> <p>No, teďka se to určitě hodně jako zlepšuje. Jsou vyloženě organizace, který se vyloženě na pěstouny zaměřují, cíleně. Pořádají e pro ně kurzy a předpokládám, že se to bude ještě rozšiřovat, protože ta tlačí na to, aby pěstounství bylo chápaný, že to není celoživotní otázka. <i>(o tom jak přípravy vnímají někteří</i></p>	<p>A teďka k pěstounům. Myslíte si, že jsou dobře vzdělaný, a že mají dostatek příležitostí se během pěstounský péče vzdělávat?</p>

*pěstouni)*

(15:59)

Je to zase jako, průběžně, furt to nabízet a mělo by to být samozřejmě takovou formou, aby to byli pěstouni schopný přijmout, aby to nebyli přednášky, kde oni přijdou, sednou si a vyslechnou nějakou tu přednášku. Kterou, když na to přijde, tak si můžou sami doma někde vyhledat a nastudovat. A zase ne, aby to byl výklad nějakých paragrafů, protože ten člověk co se neorientuje v právu, tak z toho pak nic nemá a je to ztráta času.

Záleží hodně na těch formách, ale vnímám to, že ty lidi jsou pro to čím dál tím víc otevřenější. Spíš bych řekla, že se to tak jako překlápí do toho: „Jo, tohleto mi pomůže.“ že už to není: „Musím to absolvovat, protože je to někde předepsané v zákoně.“

(17:18)

No tak zase, je to individuální. Určitě teda tu první variantu, to by teda měla být, nebo ona už je vlastně v zákoně, ale v praxi teda nerealizovatelná, i když v praxi jsou případy, kdy za hodně stížených podmínek dochází k pěstounské péči na přechodnou dobu. To odsunu. (*jak je PPPD pojímána*)

18:06

Tak teda když vezmu tu pěstounskou péči, kdy teda to dítě evidentně, je to dlouhodobá pěstounská péče, ač teda pěstounská péče. Pokaždé tam teda není vůbec žádný kontakt s biologickou rodinou a rodiče jsou zbavení rodičovské zodpovědnosti, pak je teda na místě, aby to dítě tu rodinu vnímalo plnohodnotně, s tím, že teda má právo na to znát svoji identitu, vědět o tom, že teda. Aby to nebylo o tom, že až když dostane občanský průkaz, tak najednou se tam, nebo ž bude vyplňovat nějaký formulář, se

A teďka, jaký máte názor na to, nebo co si myslíte o tom, jak by mělo dítě v pěstounské péči vnímat pěstounskou rodinu. Jestli si myslíte, že by to měla být nějaká dočasná péče, než se všechno ve vlastní rodině dítěte urovná, nebo jestli pěstouni jsou náhradní rodiče, nebo jestli je to přímo vlastní domov.

<p>tam dozví, že maminka s tatínkem není maminka s tatínkem. Tak to jsou samozřejmě nesmírný šoky pro ty děti. Může to vyvolat nějaký exploze negace, nebo útky z domova, tak to jsou samozřejmě takový extrémní případy. Takže to dítě samozřejmě má právo na to, znát svoji identitu.</p> <p><i>(jak je to s osvojením)</i></p> <p>Pokavad je možnost s toho styku, teda nějakou tou přijatelnou formou, vždycky teda by mělo vědět, kdo jsou jeho rodiče, přijatelně mu vysvětlit, kdo jsou jeho rodiče a proč teda se rodiče nemohou starat a jak k tomu došlo, z jakýho důvodu a tak.</p> <p>Pokavad se stýkají tak i z tý druhý strany čerpá informace.</p> <p>Ale vždycky by ta pěstounská rodina měla bejt opravdu jako ta náhradní rodina. S pocitem lásky, bezpečí, no protože to bez toho zase jako nemá smysl, aby dítě teda bylo v pěstounský rodině a zároveň žilo jakoby na dvou lodích. „ Tak mi se o tebe jako hezky staráme ALE, má tě ráda tvoje maminka.“ Jako jo to samozřejmě nelze jo, to by to dítě utrpělo do života takovou herdu.</p> <p>Ale samozřejmě ta pěstounská rodina by měla být ta náhradní v tom plnym slova smyslu, že se mu, tomu dítěti dostane všech jeho potřeb, nejenom materiálních ale i citovajch s tím, že <i>(zase shrnutí předchozího)</i></p> <p>Zase ale nestavět tomu dítěti nějaký ty bájný zámky, s tím, že si ho ta maminka jednou převezme do péče, i když je jasný, že k tomu nikdy nedojde. O rodičích je třeba mluvit v tom pozitivním, v tom lepším světla ale zase na druhou stranu taky neříkat něco co je naprosto nereálný. Jednat s tím dítětem prostě jako s partnerem. <i>((opakování již řečeného))</i></p>	
<p>Role odborníků</p>	<p>Odborníci pomáhající přímo biologickým rodinám, pěstounům, vychovatelům</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostatečný počet</li> <li>• adekvátní vzdělání, praxe</li> </ul>

<p>(21:46)</p> <p>Tak určitě se to zase zlepšuje. Jestli se to někdy výraznělepší, tak to je otázka peněz. Myslím si, že to není a ochota těch odborníků, že by se tomu jako nevěnovali, ale je to hodně o financích, protože ty občanský sdružení nemají třeba na to, aby měli stálého psychologa. Takže si ho třeba jenom najímají a dělá pro ně nějaký studie. Spíš ty finance, tam kde se to podaří dobře zakotvit, nebo když vezmu třeba občanský sdružení paprsek, který se věnuje i jiný problematice a náhradní rodinnou péči má jako jednu ze součástí. To si myslím, že je reálnější to v praxi udržet tak, aby ten tým, ten kolektiv, měl celou škálu těch odborníků tak, aby tam mohl být třeba psycholog, etoped, fyzioterapeut, opravdu jako pokrývat kompletní péči, kterou potřebují jak děti tak teda i ty dospělý. No zas se to teda rozbíhá v tom lepším slova smyslu. (<i>shrnutí</i>)</p> <p>No, a jestli se někdy podaří takový to doprovázení pěstounský rodiny od začátku až do konce, no ale zase to musí být takový citlivý to doprovázení. Zase vnucovat to tam, kde to není zapotřebí, To já vidím ne jako doprovázení, ale spíš jako takový trošičku vnucování, jen jako : „abysme naplnili psanou nějakou normu.“ Takže velice citlivě.</p> <p>Protože každej zásah z venku může to fungování rodiny nějakým způsobem narušit, a pokud je ten systém v nějakým normálu a funguje to, tak si nemyslím, že stát by nějakým způsobem to měl korigovat.</p> <p>(...)</p> <p>Spíš jde o to, aby byli pěstouni vedeni k tomu, nebát se o tu pomoc nějakým způsobem požádat. Nebát se o pomoc požádat, když se něco stane, protože asi jen velmi těžko se to dá tak jako zmonitorovat úplně všechno. Ale aby to bylo naprosto přirozený pro ty pěstouny.</p>	<p>A teďka k odborníkům. Myslíte si, že jich je dostatečný počet, teda v oblasti náhradní rodinné péče, a jestli si myslíte, že mají adekvátní vzdělání a praxi k tomu pomáhat pěstounským rodinám.</p>
---	---

Případně nějaký to průběžný vzdělávání.	
Osobní údaje	<ul style="list-style-type: none"> <li>• čím se zabývají</li> <li>• jak dlouho</li> <li>• přesná specifikace</li> </ul>
(25:03)  V sociální oblasti více než 25 let Pracovala pro jiné cílové skupiny a ne jen pro státní sektor. Náhradní péče 6 let	A teďka už poslední otázka. Jestli byste mohl říct, jak dlouho pracujete v oblasti náhradní rodinné péče, čím se zabýváte a něco o sobě.
(26:27) Spíš jsem tak jako odpovídala spíš tak jako obecně. Že si myslím, že to chce na ten problém nazírat spíš tak jako obecně, z takový větší šířky. A každéj ten danej případ je pak strašně individuální. jinak ta problematika by měla bejt nazíraná z takovýho toho širokýho spektra. Všechno vlastně řešit individuálně s tou danou rodinou s tím danym člověkem. V tom systému v jakym oni jsou jako zvyklý.	Tak myslím si, že je to ode mě všechno a pokud Vás ještě během toho rozhovoru něco napadlo, a já jsem Vám nedala prostor...